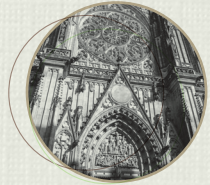

คู่มือคนไทยในสาธารณรัฐเช็ก

คู่มือคนไทยในสาธารณรัฐเช็ก

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปราก

ที่อยู่ : Romaina Rollanda 3/481, Prague 6 Bubeneč 16000
 หมายเลขโทรศัพท์ : (420) 220 570 055, (420) 220 571 435,
 (420) 220 571 707, (420) 220 571 735
 หมายเลขโทรสาร : (420) 220 570 049
 ที่อยู่อีเมล : info@thaiembassy.cz, thai@thaiembassy.cz
 เว็บไซต์ : www.thaiembassy.cz
 เฟซบุ๊ก : Royal Thai Embassy in Prague

กรณีคนไทยมีเหตุฉุกเฉินนอกเวลาราชการ
 ติดต่อได้ที่หมายเลข (420) 721 776 717

คำนำ

ปี 2557 เป็นวาระครบรอบ 40 ปีของความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสาธารณรัฐเช็กและราชอาณาจักรไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปรากได้จัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมหลายอย่างตลอดปี 2556 – 2557 เพื่อฉลองความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนและประเทศทั้งสอง รวมถึงการจัดทำหนังสือคู่มือคนไทยฉบับนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ งานบริการด้านกงสุล และกฎหมายเกี่ยวกับการพำนักและการทำงานในสาธารณรัฐเช็ก นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในเช็ก และการเดินชมสถานที่สำคัญในกรุงปราก 3 แห่งด้วยตัวเอง ได้แก่ ปราสาทปราก สะพานชาร์ลส์ และหอนาฬิกา

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

2

ในส่วนองงำนโครงการกงสุลประจำปี สถานเอกอัครราชทูตได้จัดการสัมมนาเกี่ยวกับกฎหมายที่ชุมชนไทยควรรู้ในการทำงานและพำนักอาศัยในสาธารณรัฐเช็ก โครงการพัฒนาสุขภาพจิตและโครงการพัฒนานวดไทยร่วมกับกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับวัดไทยในสาธารณรัฐเช็กจัดกิจกรรมทางศาสนา ตามประเพณีไทย ตลอดจนได้จัดกงสุลสัญจร ตามเมืองต่างๆ เพื่อพบปะชุมชนไทยที่ไม่ค่อยได้มีโอกาสมาร่วมกิจกรรมในกรุงปราก

สถานเอกอัครราชทูตขอขอบคุณ คุณภัทรพล ต้นติปิฎก นักศึกษาไทยในสาธารณรัฐเช็ก ที่เอื้อเฟื้อภาพถ่ายประกอบ มา ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะให้ทั้งสาระและความบันเทิงที่เป็นประโยชน์กับชาวไทยในการใช้ชีวิตและทำงานอยู่ในสาธารณรัฐเช็กอย่างมีความสุข

นายวิฑูรย์ ศรีวิหค
เอกอัครราชทูต ณ กรุงปราก

สารบัญ

เตรียมพร้อมก่อนติดต่อสถานเอกอัครราชทูต รู้ไว้ได้ประโยชน์ (ถาม - ตอบปัญหากงสุล)	7
1. หนังสือเดินทาง	11
2. การขอรับรองเอกสาร	16
3. สัญชาติและทะเบียนราษฎร	20
4. การขอรับความช่วยเหลือจาก สถานเอกอัครราชทูต	24
5. วีซ่าและใบอนุญาตพำนักในเช็ก Employee Card คืออะไร	28 36
6. ครอบครัวและการสมรส	43
7. กฎหมายแรงงานเช็ก	53
8. กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางาน ไปทำงานในต่างประเทศ	64
9. การลงทะเบียนขอมีสิทธิเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักร	68

10. การเกณฑ์ทหารและการขอผ่อนผัน	72
การเกณฑ์ทหารต้องทำอะไร	
11. ถาม - ตอบ	76
จากงานสัมมนากฎหมายที่น่ารู้ของเซ็ก	
กฎหมายแรงงานของเซ็ก	90
การลงนามในสัญญาจ้างงาน	97
แผนปฏิบัติการอพยพคนไทย	98
ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน	
การใช้ชีวิตประจำวัน	102
กรณีหนังสือเดินทางสูญหายหรือถูกขโมย	126
หมายเลขที่ควรจดจำกรณีฉุกเฉิน	128
แผนที่เดินท่องเที่ยวปราสาทปราก	134
สะพานชาร์ลส และหอนาฬิกา	
การเดินทางมาสถานเอกอัครราชทูต	139

เตรียมพร้อมก่อนติดต่อ สถานเอกอัครราชทูต

.....

เตรียมพร้อมก่อนติดต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ (1)

	ประเภท	ค่าธรรมเนียม (ครุฑนำ)	เอกสารประกอบพื้นฐาน	หมายเหตุ
งาน ทะเบียน ราษฎร	สูติบัตร	ไม่มี ระยะเวลา ดำเนินการ 3 วัน	ใบเกิดออกโดยทางการเช็ก แผลภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการ / ภาพถ่ายเด็ก 2 ใบ / ทะเบียนสมรส บิดา-มารดา (หากมีใช้ภาษาไทย ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษ อย่างเป็นทางการ) / บัตรประชาชน หรือ หนังสือเดินทางบิดา-มารดา	1. หญิงไทยที่มีได้สมรสกับชาวต่างชาติ สามารถรอแจ้งจุดสูติบัตรให้บุตรได้ 2. เด็กที่เกิดจากชายไทย จะจุดสูติบัตรได้ หลังจากທີ່บิดา-มารดาของเด็กได้จดทะเบียนสมรสหรือพิสูจน์ DNA จากไทย
	ทะเบียนสมรส	ไม่มี ระยะเวลา ดำเนินการ 2 ชม.	ใบรับรองความเป็นโสด (หากมีใช้ภาษาไทยให้แปลเป็นภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการก่อน) / บัตรประชาชน หรือ หนังสือเดินทาง	หญิงม่าย ต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดง ว่ามิได้ตั้งครรภ์ หรือ ต้องรอนจนพ้น 310 วัน นับจากการสมรส ครั้งก่อนสิ้นสุดลง
	ทะเบียนหย่า	ไม่มี ระยะเวลา ดำเนินการ 2 ชม.	ทะเบียนสมรสไทย / บัตรประชาชน หรือ หนังสือเดินทาง	
	มรณบัตร	ไม่มี	เอกสารประจำตัวผู้ตาย / หนังสือรับรองการตาย ออกโดยหน่วยงานท้องถิ่น (ควรแปลเป็นภาษาอังกฤษก่อนเป็นทางการก่อน) / บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางผู้แจ้งการตาย	
	แก้ไขคำนำหน้า “นาง” / “นางสาว”	ไม่มี ระยะเวลา ดำเนินการ 3 วัน	ใบสำคัญการสมรส หรือใบสำคัญการหย่า / บัตรประชาชน / ทะเบียนบ้าน	ผู้ร้องจะได้รับหนังสือรับรอง เพื่อนำไปยื่นขอแก้ไขกับอำเภอในประเทศไทย

หมายเหตุ – เฉพาะกรณีติดต่อนัดหมายล่วงหน้าและเป็นเอกสารครบถ้วน/ โปรดศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่ www.thaiembassy.cz

– หากเห็นสมควร สถานเอกอัครราชทูตสามารถเรียกหรือเอกสารอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาได้

เตรียมพร้อมก่อนติดต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ (2)

	ประเภท	ค่าธรรมเนียม (ครอรูนำ)	เอกสารประกอบพื้นฐาน	หมายเหตุ
นิติกรณ์	รับรองเอกสาร	450 / เอกสาร ระยะเวลา ดำเนินการ 3 วัน	บัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง	1. เอกสารที่ออกโดยหน่วยงานในประเทศไทย ต้องผ่านการรับรองจากกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศมาก่อน 2. เอกสารที่ออกโดยหน่วยงานท้องถิ่นของ เช็ก ต้องผ่านการแปลเป็นภาษาอังกฤษ อย่างเป็นทางการ และรับรองจาก Notary Public และกระทรวงการต่างประเทศเช็ก ก่อน
	หนังสือมอบ อำนาจเพื่อติดต่อ เขต/อำเภอ สำนักงานที่ดิน และกรมการ กงสุล	450 / ฉบับ ระยะเวลา ดำเนินการ 3 วัน	<ul style="list-style-type: none"> บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง พร้อมสำเนา 1 ชุดต่อหนังสือมอบ อำนาจหนึ่งฉบับ สำเนาโฉนดที่ดิน / เอกสารประกอบ เกี่ยวกับที่ดิน (เฉพาะเรื่องที่ดิน) 	กรอกคำร้องที่สถานเอกอัครราชทูตฯ พร้อม แจ้งชื่อ อายุ ที่อยู่ ชื่อบิดา-มารดา ของผู้รับ มอบอำนาจในไทย และสิ่งที่ต้องการให้ ดำเนินการแทน
	หนังสือรับรอง ความประพฤติ	1350 ระยะเวลา ดำเนินการ 3 วัน	ภาพถ่าย 3 ใบ / บัตรประชาชน ทะเบียนบ้านและหนังสือเดินทาง 3 ชุด พร้อมสำเนา	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ร้องต้องรับคำร้องไปกรอกล่วงหน้า ผู้ร้องต้องรับผิดชอบในการจัดส่งคำร้อง ที่ประทับตราเรียบร้อยแล้ว ไปให้ ผู้รับมอบอำนาจในประเทศไทย นำไปยื่น กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง

หมายเหตุ – เฉพาะกรณีติดต่อกับหมายล่วงหน้าและยื่นเอกสารครบถ้วน/ โปรดศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่ www.thaiembassy.cz
– หากเห็นสมควร สถานเอกอัครราชทูตสามารถเรียกร้องเอกสารอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาได้

เตรียมพร้อมก่อนติดต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ (3)

	ประเภท	ค่าธรรมเนียม (ครอน่า)	เอกสารประกอบพื้นฐาน	หมายเหตุ
หนังสือเดินทาง	หนังสือเดินทางเล่มใหม่ (e-passport)	800 / ฉบับ ระยะเวลาดำเนินการ 40 นาที (รับคำร้อง) 3-4 สัปดาห์ (รอรับเล่ม)	<ul style="list-style-type: none"> หนังสือเดินทางและหรือบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน (หากมี) สูติบัตร (กรณีผู้เยาว์) ใบแจ้งความตำรวจท้องถิ่น (กรณีหนังสือเดินทางสูญหาย) หนังสือรับรองจากต้นสังกัด (กรณีหนังสือเดินทางราชการ) หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ หรือนามสกุล ออกโดย อำเภอ (กรณีเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล) ทะเบียนสมรสไทย หรือต่างชาติ ซึ่งผ่านการรับรอง และแปลเป็นภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการ (กรณีเปลี่ยนนามสกุลตามสามีหรือค่านำหน้านาม) 	<ol style="list-style-type: none"> หญิงไทยที่มีได้สมรสกับชาวต่างชาติ สามารถรอแจ้งจุดสูติบัตรให้บุตรได้ เด็กที่เกิดจากชายไทย จะจุดสูติบัตรได้ หลังจากที่ยังบิดา-มารดาของเด็กได้จดทะเบียนสมรสหรือบิดา ยื่นขอด้วยการพิสูจน์ DNA จาก ร.พ. ของรัฐ ในประเทศไทย
	เปลี่ยนลายมือชื่อ	80 ระยะเวลาดำเนินการ 1 ชม.	หนังสือเดินทาง / บัตรประชาชน	หนังสือเดินทางประเภท e-passport อนุญาตให้บันทึกได้เฉพาะ 2 รายการนี้เท่านั้น
	บันทึกประวัติการถือหนังสือเดินทางเล่มเดิม	80 ระยะเวลาดำเนินการ 1 ชม.	หนังสือเดินทางเล่มเดิม หนังสือเดินทางใหม่ / บัตรประชาชน	
	หนังสือยินยอมให้ผู้เยาว์ อายุต่ำกว่า 20 ปี มีหนังสือเดินทาง	450 ระยะเวลาดำเนินการ 1 ชม.	<ul style="list-style-type: none"> สูติบัตรของผู้เยาว์ หนังสือเดินทางหรือบัตรประชาชนของผู้ให้ความยินยอม 	กรณีผู้เยาว์ในประเทศไทย หากบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบธรรมอยู่ใน เช็กให้มาทำหนังสือยินยอมที่สถานทูต

หมายเหตุ – เฉพาะกรณีติดต่อนัดหมายล่วงหน้าและยื่นเอกสารครบถ้วน/ โปรดศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่ www.thaiembassy.cz

รู้ไว้ได้ประโยชน์
(ตาม - ตอนปัญหาทาง술)

1. หนังสือเดินทาง

1.1 ถาม การขอทำหนังสือเดินทางเล่มใหม่จำเป็นต้องไปยื่นคำร้องด้วยตนเองที่สถานเอกอัครราชทูตหรือไม่

ตอบ ผู้ร้องต้องมายื่นคำร้องด้วยตนเอง พร้อมทั้งพิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายภาพที่สถานเอกอัครราชทูต

1.2 ถาม กรณีทำหนังสือเดินทางผู้เยาว์อายุไม่ถึง 20 ปี บิดาและมารดาต้องมาแสดงตนด้วยหรือไม่

ตอบ บิดาและมารดาต้องมาลงนามให้ความยินยอมต่อสถานเอกอัครราชทูต หากบิดาหรือมารดาอยู่ในประเทศไทย ให้ทำหนังสือยินยอมที่เขต/อำเภอหรือกรมการกงสุล หากมารดาเป็นชาวต่างชาติมิได้จดทะเบียนสมรสกัน และมีอาจตามตัวมาลงนามได้ ให้บิดาที่ดูแลบุตรนำคำสั่งศาลซึ่งระบุให้เป็นผู้มีอำนาจปกครองบุตรมาแสดง หากบิดาเป็นชาวต่างชาติ มิได้จดทะเบียนสมรสกันและมีอาจตามตัวมาลงนามได้ ให้มารดานำหนังสือจากเขต/อำเภอมาแสดงว่าไม่เคยจดทะเบียนสมรสหรือแสดงหนังสือรับรองการอุปการะบุตรแต่เพียงผู้เดียว (ปก.14) ส่วนผู้ปกครองที่มีใช้บิดามารดาของผู้เยาว์ให้นำคำสั่งศาลมาแสดง

1.3 ถาม ฟังก์ชันอยู่ในเช็ก แต่ต้องการทำหนังสือเดินทางให้ผู้เยาว์ที่อยู่ในประเทศไทย

ตอบ ให้บิดาหรือมารดาหรือผู้มีอำนาจปกครองผู้เยาว์มาติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเพื่อทำหนังสือให้ความยินยอม

1.4 ถาม หนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถต่ออายุเพิ่มหน้าบันทึก แก่ไขข้อ – สกุล หรือคำนำหน้าชื่อได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ จะทำได้เพียง 2 กรณี คือ บันทึกเลขหนังสือเดินทางเล่มเดิม และบันทึกเปลี่ยนแปลงลายเซ็น

1.5 ถาม ทำหนังสือเดินทางใหม่แล้วยังมีวีซ่าที่ยังมีอายุใช้งานอยู่ในเล่มเดิมที่ยกเลิก จะต้องทำอย่างไร

ตอบ หากเป็นวีซ่าเช็กควรรีบไปติดต่อตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเพื่อย้ายวีซ่าสติ๊กเกอร์มาอยู่ในเล่มใหม่ หากเป็นวีซ่าของประเทศอื่น สามารถถือหนังสือเดินทางเล่มเดิมที่มีวีซ่าคู่กับหนังสือเดินทางเล่มใหม่เวลาเดินทางเข้า - ออกประเทศนั้นๆ

1.6 ถาม แต่งงานกับคนเช็ก ประสงค์จะเปลี่ยน คำนำหน้านามและใช้นามสกุลตามสามีในหนังสือเดินทาง

ตอบ ต้องทำหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์เล่มใหม่ โดยผู้ร้องต้องไปดำเนินการเปลี่ยน คำนำหน้านามและนามสกุลในบัตรประชาชนจากเขต/อำเภอที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยมาก่อน

หากไม่สามารถไปได้ด้วยตนเอง ต้องทำหนังสือมอบอำนาจ
ที่สถานเอกอัครราชทูต แจ้งให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน

1.7 ถาม กระทรวงการต่างประเทศและ สถานเอกอัครราชทูต
มีอำนาจยกเลิกหนังสือเดินทางคนไทยในต่างประเทศได้หรือไม่

ตอบ ทำได้ หากพบว่าผู้ถือหนังสือเดินทางประพฤติตนให้เสื่อม
เสียชื่อเสียงต่อประเทศไทยหรือกระทำการให้เกิดความเสียหาย
ต่อประเทศที่พำนัก รวมทั้งกรณีหนังสือเดินทางสูญหายหรือ
ตกอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูต
จะออกหนังสือเดินทางเล่มใหม่ให้กรณีหนังสือเดินทางสูญหาย
ส่วนกรณีอื่นจะส่งตัวกลับประเทศไทย

1.8 ถาม เมื่อใดจะสามารถขอมีหนังสือเดินทางเล่มใหม่ได้

ตอบ ควรยื่นคำร้องต่อสถานเอกอัครราชทูตก่อนที่หนังสือ
เดินทางเล่มเดิมจะหมดอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือหากถือ
หนังสือเดินทางรุ่นเก่าอยู่ควรรีบติดต่อสถานเอกอัครราชทูต
เพื่อขอเปลี่ยน เป็นหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ในโอกาสแรก

1.9 ถาม แต่งงานกับชาวต่างชาติ สามมีหรือภริยาจะมีสิทธิ
ได้รับหนังสือเดินทางไทยหรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เว้นแต่ชาวต่างชาติผู้นั้นจะได้แปลงสัญชาติ
เป็นไทยแล้ว

1.10 งาม บุตรมีหนังสือเดินทางทั้งของไทยและเช็ก ควรใช้
เล่มใดเวลาเดินทางเข้าประเทศไทย

ตอบ ควรใช้หนังสือเดินทางเช็กเวลาเดินทางออกและเข้าเช็ก
และใช้หนังสือเดินทางไทยเวลาเดินทางเข้าและออกประเทศไทย
แต่หากมี เฉพาะหนังสือเดินทางเช็กจะต้องขอวีซ่าจากสถาน
เอกอัครราชทูต ก่อนจึงจะเข้าประเทศไทยได้ ในกรณีที่พำนัก
นานเกิน 30 วัน

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเชิง**
15

2. การขอรับรองเอกสาร

2.1 ถาม เอกสารประเภทใดบ้างที่สถานเอกอัครราชทูตสามารถรับรองได้

ตอบ สถานเอกอัครราชทูตจะรับรองลายเซ็นของเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศไทย หรือกระทรวงการต่างประเทศเช็กในเอกสารซึ่งออกโดยหน่วยงานในประเทศไทยหรือของเช็กตามขั้นตอนการรับรองเอกสารในข้อถัดไป

2.2 ถาม ขั้นตอนในการขอรับรองเอกสารของไทยเพื่อใช้ในเช็ก

ตอบให้นำสำเนาเอกสารไทยไปผ่านการรับรองชั้นแรกจากกรมการกงสุล ถ.แจ้งวัฒนะก่อนจากนั้น **ทางเลือกที่ 1** แปลเอกสารเป็นภาษาอังกฤษ และไปติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเช็กเพื่อขอรับรองเอกสาร หรือ **ทางเลือกที่ 2** นำเอกสารมาให้สถานเอกอัครราชทูตรับรองแล้วจึงค่อยแปลเป็นภาษาเช็ก ทั้งนี้ในบางกรณี หน่วยงานราชการของเช็กอาจขอให้นำเอกสารดังกล่าวไปผ่านการรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศเช็กอีกชั้นหนึ่งด้วย

2.3 ถาม ขั้นตอนในการขอรับรองเอกสารของเช็กเพื่อใช้ใน ประเทศไทย

ตอบ ต้องนำเอกสารของเช็กไปแปลเป็นภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการจาก Notary Public และนำไปผ่านรับรองจาก กระทรวงการต่างประเทศเช็กให้เรียบร้อยก่อน จากนั้น **ทางเลือกที่ 1** นำเอกสาร และคำแปลภาษาอังกฤษมาให้ สถานเอกอัครราชทูตรับรอง หรือ **ทางเลือกที่ 2** นำเอกสารและคำแปลไปให้สถานเอกอัครราชทูตเช็กรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นทางเลือกที่ 1 หรือ 2 เมื่อดำเนินการแล้ว ผู้ร้องต้องนำเอกสาร และ คำแปลภาษาอังกฤษไปแปลเป็นภาษาไทย และนำไปผ่านการรับรองจากกรมกงสุล ถ. แจ้งวัฒนะ เป็นขั้นตอนสุดท้าย จึงจะนำไปใช้ติดต่อหน่วยงานราชการในประเทศไทยได้

2.4 ถาม สถานเอกอัครราชทูตรับรองเอกสารในภาษาใดบ้าง

ตอบ ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น

2.5 ถาม สถานเอกอัครราชทูตสามารถรับรองเอกสารของ ประเทศอื่นนอกจากเช็กได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่เอกสารนั้นจะต้องผ่านการรับรองจากสถานเอกอัครราชทูตประเทศเจ้าของเอกสาร และจากกระทรวงการต่างประเทศเช็กมาก่อน

2.6 ถาม หากให้สถานเอกอัครราชทูตรับรองเอกสารแล้ว แต่ไม่สะดวกที่จะไปขอติดต่อกิจกรรมการกงสุลด้วยตนเอง จะทำอย่างไร

ตอบ ให้ผู้ร้องติดต่อกับสถานเอกอัครราชทูตเพื่อทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

2.7 ถาม สถานเอกอัครราชทูตสามารถปฏิเสธการรับรองเอกสาร (แม้ว่าเอกสารจะผ่านการรับรองจากทางการเซ็กมาแล้ว) ได้หรือไม่

ตอบ ได้ หากสถานเอกอัครราชทูตเห็นว่าเอกสารมีเนื้อความที่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือ ขัดต่อศีลธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ

2.8 ถาม ขั้นตอนการขอหนังสือรับรองความประพฤติ (รับรองประวัติอาชญากรรม)

ตอบ ให้ผู้ร้องกรอกแบบฟอร์มคำร้อง และพิมพ์ลายนิ้วมือที่สถานเอกอัครราชทูต จำนวน 3 ชุด พร้อมแนบภาพถ่าย 3 ใบ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาหนังสือเดินทาง โดยผู้ร้องต้องรับผิดชอบในการส่งเอกสารไปให้แก่ผู้รับมอบอำนาจในประเทศไทย เพื่อดำเนินการติดต่อกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อได้รับเอกสารแล้วให้ไปติดต่อกิจกรรมการกงสุล ถ. แจ้งวัฒนะ เพื่อรับรองเอกสารก่อนส่งกลับมาให้ผู้ร้อง และผู้ร้องนำเอกสารทั้งหมดมาให้สถานเอกอัครราชทูตรับรองลายเซ็นเจ้าหน้าที่อีกครั้ง

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**
19

3. สัญชาติ และทะเบียนราษฎร

3.1 ถาม เด็กที่เกิดจากมารดาคนไทยและบิดาต่างชาติ แต่มิได้สมรสกันจะได้สัญชาติไทยหรือไม่

ตอบ ได้สัญชาติไทยโดยใช้นามสกุลของมารดาในสูติบัตร เว้นแต่มารดาจะยินยอมให้ใช้นามสกุลบิดาโดยทำบันทึกสอบปากคำไว้กับสถานเอกอัครราชทูต และผู้เป็นบิดาลงนามยินยอม

3.2 ถาม เด็กที่เกิดจากบิดาคนไทยและมารดาต่างชาติจะได้สัญชาติไทยหรือไม่

ตอบ กรณีนี้เด็กจะได้สัญชาติไทยหลังจากบิดาและมารดาได้จดทะเบียนสมรสกันหรือบิดายื่นขอด้วยการพิสูจน์ DNA จากโรงพยาบาลรัฐในไทย

3.3 ถาม เด็กไทยที่มีได้เกิดในเช็กจะจดสูติบัตรกับสถานเอกอัครราชทูตได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ต้องเป็นเด็กที่เกิดในเช็กเท่านั้น หากเกิดในประเทศอื่น ต้องไปขอจดสูติบัตรต่อสถานเอกอัครราชทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในประเทศที่เด็กเกิด หรือสถานเอกอัครราชทูตที่ดูแลประเทศนั้น

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

20

3.4 ถาม เด็กที่เกิดในต่างประเทศมีมารดาเป็นคนไทย มีสิทธิถือสองสัญชาติหรือไม่

ตอบ เด็กมีสิทธิถือสองสัญชาติจนถึงอายุ 20 ปีบริบูรณ์เท่านั้น จากนั้นต้องเลือกว่าจะถือสัญชาติตามบิดาหรือมารดา โดยในระหว่างนี้ เด็กจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่พลเมืองของไทยด้วย อาทิ การทำบัตรประชาชนเมื่ออายุ 7 ปี และต้องเข้ารับ การเกณฑ์ทหารเมื่ออายุ 18 ปี เป็นต้น

3.5 ถาม ผู้เยาว์ซึ่งอายุไม่ถึง 20 ปี สามารถขอสละสัญชาติไทย ก่อนได้หรือไม่ และจะให้มารดาเป็นผู้ขอสละสัญชาติแทน ได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ต้องไปดำเนินการด้วยตนเองเมื่ออายุครบ 20 ปี บริบูรณ์เท่านั้น

3.6 ถาม คนไทยแต่งงานกับชาวต่างชาติ คู่สมรสมีสิทธิได้ สัญชาติไทยโดยอัตโนมัติหรือไม่

ตอบ ไม่ได้ หากต้องการได้สัญชาติไทยชาวต่างชาติต้องไปยื่นขอ แปลงสัญชาติตามกฎหมาย

3.7 ถาม คนไทยแต่งงานกับชาวต่างชาติ จะเสียสัญชาติไทย โดยอัตโนมัติหรือไม่

ตอบ ไม่เสีย เว้นแต่บุคคลผู้นั้นจะยื่นขอสละสัญชาติไทยตาม กฎหมาย

3.8 ถาม จดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายเช็กแล้วจะต้องจดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายไทย อีกหรือไม่

ตอบ ไม่ต้อง เพียงแต่นำทะเบียนสมรสเช็กไปผ่านขั้นตอนรับรองเอกสารให้ถูกต้องก่อนนำไปประกอบการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนฐานะแห่งครอบครัวที่อำเภอตามทะเบียนบ้าน หากไม่สะดวกไปดำเนินการด้วยตนเอง ให้ติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเพื่อทำหนังสือมอบอำนาจได้

3.9 ถาม หากจดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายไทย จะมีผลตามกฎหมายเช็กด้วยหรือไม่

ตอบ กฎหมายเช็กรับรองทะเบียนสมรสไทย อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ พบว่ามีขั้นตอนที่ยุ่งยากและฝ่ายเช็กมักเรียกเอกสารประกอบเพิ่มเติม ดังนั้น ผู้ร้องควรติดต่อสำนักงานเขตของเช็กที่จะไปยื่นเรื่องก่อน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง

3.10 ถาม บัตรประชาชนหรือเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานราชการไทยหาย ต้องแจ้งสถานเอกอัครราชทูตหรือไม่

ตอบ ไม่ต้อง เว้นแต่หนังสือเดินทางสูญหายเท่านั้นที่ต้องแจ้งสถานเอกอัครราชทูต เพื่อทำหนังสือเดินทางเล่มใหม่ทันที

3.11 ถาม หากจดทะเบียนสมรสในประเทศไทย จะจดทะเบียนหย่าที่สถานเอกอัครราชทูต ได้หรือไม่

ตอบ ได้ และหากจดทะเบียนสมรสที่สถานเอกอัครราชทูต ก็สามารถจดทะเบียนหย่าในไทย หรือที่สถานเอกอัครราชทูตไทย และสถานกงสุลไทยในประเทศอื่นได้เช่นกัน

3.12 ถาม อยู่ต่างประเทศ หากต้องการติดต่ออำเภอในประเทศไทย เพื่อแก้ไขชื่อ -นามสกุล คัดสำเนาเอกสาร แก้ไขรายการในทะเบียนราษฎร เช่น สูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนบ้าน หรือขอหนังสือรับรองสถานภาพสมรส (รับรองความเป็นโสด) จะต้องทำอย่างไร

ตอบ ให้ติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเพื่อขอทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

3.13 ถาม ประสงค์ขอเปลี่ยนค่านำหน้าชื่อจากนางเป็นนางสาว

ตอบ ให้มาขอทำหนังสือรับรองจากสถานเอกอัครราชทูตสำหรับนำไปยื่นคำร้องต่อเขต/อำเภอตามทะเบียนบ้าน หากไม่สะดวกสามารถขอหนังสือมอบอำนาจจากสถานเอกอัครราชทูตให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทนได้

3.14 ถาม หญิงไทยที่สมรสกับคนต่างชาติจะสามารถใช้นามสกุลของตนเป็นชื่อรองได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องนำทะเบียนสมรสที่ผ่านการรับรองเอกสารตามขั้นตอน ไปแจ้งที่เขต/อำเภอตามทะเบียนบ้าน หรือจัดทำหนังสือมอบอำนาจที่สถานเอกอัครราชทูต ให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

ดูมือท้าวไปสำหรับประชาชน **โบฮีเมีย**

24

4. การขอรับความช่วยเหลือ จากสถานเอกอัครราชทูต

4.1 ถาม คนไทยที่อยู่ในต่างประเทศจำเป็นต้องรายงานตัวต่อสถานเอกอัครราชทูตหรือไม่

ตอบ หากจะพำนักอยู่เป็นเวลานานเกิน 3 เดือน ควรมารายงานตัวต่อสถานเอกอัครราชทูต รวมถึงกรณีย้ายที่อยู่ ที่ทำงาน สถานศึกษา ก็ควรแจ้งด้วย เพื่อประโยชน์ในการรับข่าวสารของทางราชการหรือรับความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

4.2 ถาม หากเป็นข้าราชการ แต่มิได้มาประจำการต้องรายงานตัวต่อสถานเอกอัครราชทูตหรือไม่

ตอบ ข้าราชการทุกสังกัดเมื่อมาปฏิบัติราชการ หรือศึกษาต่อในต่างประเทศ ต้องรายงานตัวต่อเอกอัครราชทูต ตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

4.3 ถาม อยากกลับไปประเทศไทย แต่ไม่มีเงิน จะขอให้สถานเอกอัครราชทูตช่วยส่งกลับได้หรือไม่

ตอบ สถานเอกอัครราชทูตจะพิจารณาช่วยเหลือเป็นรายกรณีตามเหตุผลและความจำเป็นเร่งด่วนฉุกเฉิน ทั้งนี้ ผู้ขอความช่วยเหลือจะต้องลงนามรับสภาพหนี้ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สถานเอกอัครราชทูตใช้ไปในการส่งตัวกลับ และต้องนำเงินมาชดเชยต่อกรมการกงสุลเมื่อถึงประเทศไทยแล้ว หากชำระไม่ครบถ้วน จะไม่สามารถเดินทางออกนอกประเทศไทยได้อีก

4.4 ถาม ต้องการต่อวีซ่าเช็กหรือขอวีซ่าไปประเทศอื่น จะดำเนินการที่สถานเอกอัครราชทูตได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ สถานเอกอัครราชทูตมีหน้าที่ดูแลเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเอกสารไทย เพื่อให้มั่นใจว่า คนไทยทุกคนที่พำนักอยู่ในเช็กมีเอกสารแสดงความเป็นพลเมืองไทยที่ยังใช้งานได้ การที่คนไทยจะอยู่ในเช็กหรือย้ายไปตั้งถิ่นฐานในประเทศอื่น ถือเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคลที่จะต้องไปดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศเจ้าบ้าน

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเชิง**
27

5. วีซ่าและใบอนุญาต พำนักในเช็ก

5.1 ถาม วีซ่าและใบอนุญาตพำนักในเช็กมีกี่ประเภท

ตอบ ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยมี 4 ประเภทได้แก่

1) วีซ่าระยะยาว หรือ Long-term Visa (สติ๊กเกอร์สีเขียว) มีอายุตั้งแต่ 3 เดือนถึง 1 ปี ปกติคนไทยเดินทางมาทำงาน ทำธุรกิจ หรือศึกษาในเช็กครั้งแรก จะได้วีซ่าประเภทนี้ จากสถานเอกอัครราชทูตเช็ก กฎหมายใหม่สำหรับคนไทย ที่เดินทางมาทำงาน หลังจากเดินทางมาถึงเช็กแล้ว จะต้องไปที่สำนักงานของกระทรวงมหาดไทยเพื่อบันทึกข้อมูล ชีวมาตร (biometric data) เพื่อการออก Employee Card ใช้เวลา 3 วันทำการ หลังจากนั้นจะได้รับเอกสารยืนยันเพื่อ รอรับ Employee Card จึงจะสามารถเริ่มทำงานได้

2) ใบถิ่นพำนักชั่วคราว หรือ Long-term Residence Permit (RP) (ใบสีฟ้าอมชมพู) มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึง 2 ปี ปกติผู้ที่เคยได้วีซ่าระยะยาวมาแล้ว 1 ปีมีสิทธิยื่นขอวีซ่า RP โดยแสดงหลักฐาน อาทิ ใบประกอบธุรกิจ (กรณีทำธุรกิจ) หรือ หลักฐานการศึกษาประกอบ

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

28

3) ใบถิ่นพำนักถาวร หรือ Permanent Residence (PR) (สมุดพกสีเขียว หรือสีฟ้า หรือตราประทับ ลงในหนังสือเดินทาง) มีอายุครั้งละ 5 ปี (ผู้เยาว์) และ 10 ปี

4) Employee Card คือใบอนุญาตสำหรับพำนักอาศัยและทำงานในเช็ก มีอายุขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงาน แต่สูงสุดไม่เกิน 2 ปี (สืบเนื่องจากกฎหมายใหม่ ได้ยกเลิกการออกวีซ่าประเภท Long-term residence Permit สำหรับการจ้างงาน)

5.2 ถาม ทำอย่างไรจึงมีสิทธิได้รับถิ่นพำนักถาวรในเช็ก (PR)

ตอบ มี 3 กรณีคือ 1) ได้รับวีซ่าระยะยาวหรือ วีซ่า RP และพำนักอยู่ในเช็กต่อเนื่องกันครบ 5 ปี (หากมีการเดินทางออกนอกเช็กในช่วงดังกล่าว ต้องมีเวลารวมกันไม่เกิน 12 เดือน) 2) เป็นบุตรของ คนไทยหรือคนต่างชาติผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นพำนักถาวร 3) สมรสกับคนเช็กและพำนักในเช็กครบ 2 ปี

5.3 ถาม ถ้าสมรสกับคนเช็กจะได้รับ PR โดยทันทีหรือไม่

ตอบ ตามกฎหมายเข้าเมืองฉบับใหม่ คนต่างชาติที่สมรสกับคนเช็กจะไม่ได้ PR โดยอัตโนมัติ แต่จะได้รับวีซ่าเป็นเวลา 2 ปี ก่อนแล้ว จึงมีสิทธิยื่นขอ PR ได้ แต่หากยื่นขอ PR หลังวันที่ 1 มกราคม 2552 จะต้องผ่านการทดสอบภาษาเช็กเบื้องต้นเพิ่มเติมด้วย ซึ่งการทดสอบภาษาเช็กนี้ รวมถึงผู้ที่ยื่นขอ PR กรณีพำนักครบ 5 ปีด้วย

5.4 ภาษ สมรสกับคนซีก ต่อมาได้หย่าขาดจากกัน จะเสียสิทธิ มีถิ่นพำนักถาวร (PR) หรือไม่

ตอบ เสีย หากสมรสกันไม่เกิน 5 ปี ไม่เสีย หากสมรสเกินกว่า 5 ปี หรือสมรสไม่เกิน 5 ปี แต่มีบุตรด้วยกันก่อน

5.5 ภาษ ทางกรมเช็กมีสิทธิยกเลิกวีซ่าหรือใบถิ่นพำนักถาวร ที่ยังมีอายุหรือไม่

ตอบ ทำได้ หากผู้ถือวีซ่าหรือใบ PR ขาดคุณสมบัติ เช่น กระทำผิดกฎหมาย หรือแสดงเอกสารประกอบคำร้องที่เป็นเท็จ หรือวัตถุประสงค์ที่ยื่นขอสิ้นสุดลง อาทิ ยุติสัญญาจ้างงาน การสมรสสิ้นสุด หรือสำเร็จการศึกษา หรือใบธุรกิจหมดอายุ รวมถึงกรณีหนังสือเดินทางสูญหายหรือถูกสถานเอกอัครราชทูต ยกเลิกหนังสือเดินทางด้วย

5.6 ภาษ ผู้ถือวีซ่าแต่ละประเภทจะได้รับสิทธิต่างกันอย่างไรบ้าง

ตอบ วีซ่าระยะยาว: ผู้ถือมีสิทธิพำนัก / ทำงาน / ศึกษาเฉพาะในซีก เท่านั้น วีซ่า RP: ผู้ถือมีสิทธิใช้เดินทางเพื่อท่องเที่ยวในประเทศสมาชิกชงเกินได้ แต่ครั้งละไม่เกิน 90 วัน ส่วนใบ PR: ผู้ถือมีสิทธิใช้เพื่อพำนักหรือทำงานในประเทศสมาชิกชงเกินได้

5.7 ถาม สำหรับผู้ที่มี Employee Card แล้ว สามารถเปลี่ยนนายจ้างหรือเปลี่ยนงานได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่จะต้องไปแจ้งเปลี่ยนที่กระทรวงมหาดไทย และจะต้องได้รับการอนุมัติ นอกจากนี้ ตำแหน่งงานที่ยื่นขอจะต้องมีอยู่ในรายชื่อตำแหน่งงานที่มีอยู่แล้ว ผู้ยื่นขอจะต้องแนบเอกสารสัญญาจ้างงานหรือข้อตกลงการทำงาน หรืออย่างน้อยต้องเป็นสัญญาจ้างล่วงหน้า ถ้าคุณสมบัติไม่ตรงกับตำแหน่งงานที่ยื่นขอเปลี่ยน ต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติม

5.8 ถาม ได้รับใบถิ่นพำนักถาวร (PR) แล้ว ต้องขอใบอนุญาตทำงานอีกหรือไม่

ตอบ ไม่ต้อง

5.9 ถาม วีซ่าใกล้หมดอายุ ควรยื่นขอต่ออายุล่วงหน้านานแค่ไหน

ตอบ สามารถยื่นคำร้องได้ตั้งแต่ 3 เดือน แต่ต้องไม่เกิน 14 วัน ก่อนวีซ่าหมดอายุ

5.10 ถาม ควรใช้บริการบุคคลที่อ้างตัวเป็นนายหน้าเพื่อต่ออายุวีซ่าหรือขอใบ PR หรือไม่

ตอบ ไม่ควร โดยเฉพาะกรณีขอวีซ่าทำงานเป็นหน้าที่ของนายจ้างที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการขอวีซ่าและใบอนุญาตต่างๆ แทนลูกจ้าง การใช้บุคคลอื่นเป็นนายหน้ามีความเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินเปล่า หรือเสียเงินสูงกว่าค่าธรรมเนียม และยังเป็นการส่งเสริมขบวนการคอร์รัปชัน ซึ่งผิดกฎหมาย หากนายหน้าถูกจับผู้ที่ใช้บริการจะมีความผิด และได้รับโทษตามกฎหมายด้วย นอกจากนี้ หากมีการนำชื่อของผู้ขอวีซ่าไปใส่ไว้ในบริษัทของนายหน้า ไม่ว่าจะในฐานะลูกจ้าง หรือหุ้นส่วนแทนบริษัท นายจ้างจริง อาจมีความเสี่ยงที่จะถูกระงับวีซ่า หรือต้องรับภาระหนี้สิน หากนายหน้าปิดบริษัทนี้ด้วย

5.11 ถาม เข้าเมืองโดยได้รับวีซ่าท่องเที่ยว ต่อมาประสงค์จะทำงานหรือธุรกิจจะเปลี่ยนวีซ่าได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ต้องกลับไปขอวีซ่าทำงานจากสถานเอกอัครราชทูตเช็กในประเทศไทย แต่ในทางปฏิบัติ ผู้ร้องจะยื่นขอใบอนุญาตทำงาน/ธุรกิจไว้ล่วงหน้าก็ได้ แล้วจึงค่อยเดินทางกลับไปรอวีซ่าทำงานที่เมืองไทย

5.12 ถาม ฟานักในเช็กโดยไม่มีหนังสือเดินทางหรือวีซ่าหมดอายุมีโทษสถานใด

ตอบ ถูกส่งตัวกลับประเทศไทยและห้ามเดินทางเข้าเช็กเป็นเวลา 3 ปี

5.13 ถาม ลักลอบทำงานหรือประกอบธุรกิจ โดยไม่มีใบอนุญาต หรือเป็นนายหน้าจัดหาคนทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษสถานใด

ตอบ ถูกส่งตัวกลับประเทศไทยและห้ามเดินทางเข้าเช็กเป็นเวลา 5 ปี

5.14 ถาม หากกระทำผิดกฎหมายเช็ก หรือฝ่าฝืนคำสั่งให้เดินทางออกนอกประเทศเช็กตามความผิดในข้อ 5.12 และ 5.13 มีโทษสถานใด

ตอบ ห้ามเดินทางเข้าเช็กเป็นเวลา 10 ปี

อนึ่ง คำสั่งห้ามเดินทางเข้าเช็กในข้อ 5.12 / 5.13 และ 5.14 อาจรวมถึงประเทศสมาชิกเซงกันทั้งหมดด้วย หากทางการเช็กเห็นสมควร

5.15 ถาม ปัจจุบันลักลอบทำงาน หรือพำนักอยู่เกินกำหนด แต่อยากกลับเมืองไทยจะทำอย่างไร

ตอบ ให้รีบติดต่อสถานเอกอัครราชทูตพาไปมอบตัวกับตำรวจ เพื่อเสียค่าปรับ และขอวีซ่าสำหรับเดินทางออก แต่หากถูกตำรวจเช็กจับกุม จะถูกจำคุก และส่งฟ้องศาลก่อนถูกเนรเทศ

5.16 ถาม การได้รับใบถิ่นพำนักถาวร (PR) แปลว่าได้สัญชาติ
เช็กด้วยหรือไม่

ตอบ ไม่ใช่ เป็นคนละประเด็นกัน ผู้ที่ได้ PR ยังเป็นพลเมือง
ไทยและต้องถือหนังสือเดินทางไทยควบคู่กับใบ PR ในการ
เดินทางเข้า-ออกเช็ก การได้ PR เป็นเพียงการที่รัฐบาลเช็ก
รับรองให้ คนต่างชาติพำนัก/ทำงานอยู่ในเช็กได้ รวมถึงได้รับ
สิทธิบางประการเท่านั้น แต่จะไม่เท่าเทียมกับบุคคลสัญชาติเช็ก

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

34

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ไนเช็ก**
35

Employee Card คืออะไร

1. Employee Card เป็นการ์ดชนิดใหม่ที่ทางการเช็กจะออกให้แก่ลูกจ้าง โดยลูกจ้างจะได้รับอนุญาตให้พำนักระยะยาวอยู่ในเช็กและทำงานไปด้วย เรียกว่าเป็นการ์ด 2 in 1 การ์ดใบนี้จะมาแทนที่วีซ่าที่เคยขอมายู่เกิน 90 วันเพื่อมาทำงานมาแทนการอนุญาตให้มาพำนักอาศัยระยะยาว (long-term residence permit) เพื่อมาทำงาน และยังมาแทน Green Card ซึ่งจะไม่มีการออกให้อีกต่อไป แต่ Blue Card ยังคงมีอยู่ Employee Card เป็นการ์ดพลาสติกที่บรรจุข้อมูลชีวมาตร (biometric data) ของผู้ถือครับ

2. ผู้ออกการ์ดนี้คือกระทรวงมหาดไทยของเช็ก (Department for Asylum and Migration Policy)

3. การ์ดใบนี้จะมีอายุการใช้งานครอบคลุมระยะเวลาการทำงานแต่ไม่เกิน 2 ปี และสามารถต่ออายุได้

4. Employee Card ใช้กับคนต่างชาติไม่ว่ามาจากประเทศใด แต่ไม่รวมพลเมืองของกลุ่ม EU/EEA สวิตเซอร์แลนด์และสมาชิกในครอบครัวที่มี Residence Card

5. แม้ว่าการ์ดใบนี้ครอบคลุมการจ้างงานทุกประเภทโดย
ไม่คำนึงถึงระดับความสามารถทางด้านวิชาชีพ แต่ตอนที่
ท่านไปยื่นทำการ์ดใบนี้ ต้องดูด้วยว่าตำแหน่งงานที่ว่างที่ท่าน
จะรอกนั้นต้องเป็นงานที่ปรากฏอยู่ในสำนักทะเบียนกลาง
ตำแหน่งงานที่ว่างเหล่านี้จะมีการตีพิมพ์ออกมาโดยความเห็น
ชอบจากนายจ้าง ซึ่งท่านสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ที่เว็บไซต์
ของกระทรวงแรงงานและกิจการสังคมของเช็กที่ [http://
portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam](http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam)

6. ท่านสามารถยื่นเรื่องขอ Employee Card ด้วยตัวท่านเอง
ที่สถานเอกอัครราชทูตเช็กในประเทศไทย แต่ถ้าท่านมาอยู่
ในประเทศไทยแล้วโดยมีวีซ่าพำนักระยะยาวเกิน 90 วัน หรือ
ได้รับอนุญาตให้พำนักอาศัยระยะยาว (long-term residence
permit) อยู่แล้วไม่ว่าด้วยจุดประสงค์อื่นใด ท่านไม่ต้องกลับ
ประเทศไทย โดยยื่นเรื่องขอได้เลยที่กระทรวงมหาดไทยเช็ก
ที่กรุงปราก

7. เอกสารที่ท่านต้องใช้ในการยื่นเรื่องขอ Employee Card
ได้แก่ เอกสารการเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ รูปถ่าย 2 ใบ เอกสาร
ยืนยันที่พักอาศัยในเช็ก สัญญาจ้างงานหรือข้อตกลงในการ
ทำงานหรืออย่างน้อยต้องมีสัญญาว่าจะมีการจ้างงานในอนาคต
โดยระบุงานที่จะจ้างตามช่วงเวลาที่ตกลงกันได้

เอกสารฉบับนี้ต้องกล่าวถึงค่าจ้างที่ตกลงกันด้วย ซึ่งค่าจ้างรายเดือนดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายเดือนในเช็ก (ซึ่งก็คือ 8500 Kc หรือประมาณ 300€/400\$ ตัวเลขนี้ใช้มาตั้งแต่ 1 มกราคม 2557) และชั่วโมงการทำงานต้องมีอย่างน้อย 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เอกสารรับรองการศึกษาหรือคุณสมบัติทางวิชาชีพที่งานนั้นๆ ต้องการเอกสารอื่นๆ ที่อาจขอเพิ่มเติมจากท่าน เช่น ประวัติอาชญากรรม ประวัติการศึกษาต่างประเทศ รายงานทางการแพทย์รับรองว่าไม่ป่วยเป็นโรคร้ายแรง เอกสารทั้งหมดนี้ต้องยืนยันตัวจริง หรือต้องมีการรับรองทางการและแปลเป็นภาษาเช็ก เอกสารที่แนบไปทั้งหมดต้องไม่เกิน 6 เดือน ยกเว้นเอกสารเดินทางและรูปถ่าย ถ้ายังสอดคล้องกับหน้าตาปัจจุบัน

8. เมื่อท่านยื่นคำขอการคืนนี้และคำขอของท่านได้รับการรับรองแล้ว สถานเอกอัครราชทูตเช็กในไทยจะออกวีซ่าให้ท่านสามารถพำนักอยู่ในเช็กได้เกิน 90 วัน เพื่อรอรับ Employee Card แต่ก่อนจะได้วีซ่า ทางเช็กจะขอใบรับรองใบประกันทางการแพทย์ระหว่างเดินทาง (Travel Medical Insurance Certificate) ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตั้งแต่วันที่ท่านเดินทางเข้าประเทศเช็กจนกระทั่งถึงวันที่ท่านจะได้ใบรับรองทางการแพทย์ในเช็ก เมื่อท่านเดินทางมาถึงประเทศเช็กแล้ว ให้ไปที่กระทรวงมหาดไทยของเช็กภายใน 3 วันทำการ เพื่อไปให้ข้อมูลชีวมาตร (biometric data) ของตัวท่านในการทำ Employee Card และ

หลังจากที่ทางการได้รับข้อมูลชีวมาตร (biometric data) ของท่านแล้วก็จะออกเอกสารรับรองเพื่อยืนยันว่าท่านได้ดำเนินการครบถ้วน เป็นไปตามเงื่อนไขต่างๆ ในการได้รับ Employee Card

9. หลังจากท่านยื่นเรื่องขอ Employee Card แล้ว ทางการซึ่งจะใช้เวลาเดินเรื่องทั้งหมด 60-90 วัน แล้วแต่กรณี

10. ท่านสามารถเริ่มทำงานได้ทันทีที่ได้รับเอกสารรับรองในข้อ 8 (a certificate confirming compliance with the conditions for issue of an Employee Card)

11. เมื่อท่านมี Employee Card แล้วและท่านประสงค์จะเปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนไปอยู่กับนายจ้างคนอื่น ท่านสามารถทำได้ โดยท่านจะต้องเขียนใบสมัครและต้องได้รับการอนุมัติในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจากกระทรวงมหาดไทย แต่อย่าลืมว่า งานใหม่ที่ท่านจะไปทำ ต้องมีการประกาศตำแหน่งงานที่ว่างไว้ที่สำนักทะเบียนกลางที่กล่าวไว้ข้างต้นในข้อ 5 ท่านยังต้องส่งสัญญาณการจ้างงานหรือข้อตกลงในการทำงานหรืออย่างน้อยต้องมีสัญญาณว่าจะมีการจ้างงานในอนาคตโดยระบุวันที่จะจ้างตามเวลาที่ตกลงกันไว้ (ดูข้อ 7) และถ้าปรากฏว่าเงื่อนไขคุณสมบัติของท่านในการทำงานอันใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจากที่ท่านเคยยื่นเอกสารไว้ในครั้งแรกหรือเอกสารที่มีอยู่ ณ นั้นใช้ไม่ได้แล้ว ท่านจะต้องยื่นหลักฐานรับรองคุณสมบัติวิชาชีพของท่านอีกทีหนึ่ง

12. ถาม สามารถทำงานหลายๆ งานโดยใช้ Employee Card ใบเดียวได้หรือไม่

ตอบ คือทำได้ โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงแรงงานของเช็ก (ดูข้อ 10) แต่ท่านจะมี Employee Card ใบเดียวไปตลอด

13. ถาม ถ้าในขณะนี้ ท่านเป็นผู้ที่ได้รับวีซ่าพำนักในเช็กเกินกว่า 90 วันเพื่อการจ้างงาน หรือได้รับอนุญาตให้พำนักระยะยาว (long-term residence permit) เพื่อการจ้างงาน และ Green Card ก็จะไม่มีการออกให้อีกต่อไป ท่านจะอย่างไรต่อไปดี

ตอบ มีดังนี้ ก่อนที่วีซ่าพำนักในเช็กเกินกว่า 90 วันเพื่อการจ้างงานของท่านจะหมดอายุลง ให้ท่านรีบไปยื่นเรื่องขอ Employee Card จากกระทรวงมหาดไทยของเช็ก แต่ในกรณีที่ท่านได้รับอนุญาตให้พำนักระยะยาว (long-term residence permit) ให้ไปยื่นเรื่องขอขยายระยะเวลาการพำนักเสียโดยเร็ว (ระยะเวลาที่ดีที่สุดคือ ไม่ต้องรีบทำก่อน 90 วันและไม่ควรทำช้าจนเหลือเวลาน้อยกว่า 14 วันก่อนที่ long-term residence permit ของท่านจะหมดอายุลง) โดยการขยายเวลา long-term residence permit ในครั้งนี้ทางการเช็กจะทำให้ท่านในรูปแบบของ Employee Card แทน ทั้งนี้ ท่านต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

40

ต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว อย่าไปยื่นเรื่องของท่านที่สำนักงาน
การจ้างงานในภูมิภาค เพื่อขอขยายระยะเวลาการจ้างงานของ
ท่าน ถ้าท่านไม่ได้เป็นบุคคลที่มีสัญชาติต่างประเทศที่ทางการ
ระบุไว้ว่าสามารถทำได้

โดยสรุป แนะนำให้ท่านทำตามกรอบเวลาที่บอกไว้เพราะถ้า
ท่านไม่มี Employee Card ท่านจะไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน
ในเช็กหลังจากการจ้างงานของท่านหมดอายุลง อนึ่ง ในระหว่าง
ที่ Employee Card ยังไม่มีผลใช้บังคับ ก็ให้ใช้ Green Card
ไปก่อนได้จนถึงวันที่ระบุไว้ในการ์ด

14. กรณีพิเศษนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว (คนไทย
น่าจะเกี่ยวข้องน้อยมาก) ได้แก่ คนต่างชาติที่มีเสรีในการเข้า
สู่ตลาดแรงงานของเช็ก (Special Act:Section 98 of Act
No.435/2004 Coll., on Employment)

ดูมีอ้าวไปสำหรับประชาชน **ไนท์**
42

6. ครอบครัวและการสมรส

6.1 ถาม กรณีใดบ้างที่บุคคลจะได้สัญชาติเช็ก

ตอบ บุคคลจะได้สัญชาติเช็กต่อเมื่อ 1) บิดามารดาหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติเช็กสมรสกันตามกฎหมาย 2) เป็นบุตรนอกสมรสระหว่างมารดาต่างชาติและบิดาคนเช็ก แต่ฝ่ายบิดารับเป็นบุตร 3) เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลสัญชาติเช็ก 4) เป็นบุตรของบิดามารดาที่เป็นคนต่างชาติทั้งคู่ แต่ได้รับใบถิ่นพำนักถาวร (PR) และ 5) โดยการขอเข้าถือสัญชาติเช็กโดยสมัครใจ

6.2 ถาม กรณีเด็กลูกครึ่ง เกิดจากบิดาหรือมารดาคนไทย จะได้สัญชาติไทยได้ด้วยหรือไม่

ตอบ มีสิทธิได้สัญชาติไทย โดยหากมารดาเป็นคนไทย จะจดทะเบียนสมรสกับบิดาหรือไม่ก็ได้ แต่หากบิดาเป็นคนไทย เด็กจะได้สัญชาติไทยหลังจากบิดาและมารดาจดทะเบียนสมรสกันแล้ว หรือบิดาเป็นผู้แจ้งขอสูติบัตรด้วยผลพิสูจน์ DNA อย่างไรก็ตาม เด็กมีสิทธิถือสองสัญชาติควบคู่กันไปจนอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์เท่านั้น จากนั้นต้องเลือกว่าจะถือสัญชาติฝ่ายบิดาหรือมารดา

6.3 ถาม อยากถือสัญชาติเช็ก ต้องทำอย่างไร

ตอบ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 เช็กยอมรับบุคคลสองสัญชาติ ส่วนรายละเอียดการขอ ให้ดูจากเว็บไซต์ www.mvcr.cz

6.4 ภาษ มีลูกติดจากสามีเก่าคนไทย ต่อมาสมรสใหม่กับคนเช็ก บุตรมีสิทธิได้รับสัญชาติเช็กหรือไม่

ตอบ มีสิทธิ หากสามีใหม่รับเป็นบุตรบุญธรรม แต่ทั้งนี้ อาจต้องได้รับความยินยอมจากตัวเด็กและบิดาของเด็กด้วย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะไม่ได้สัญชาติ แต่เด็กก็มีสิทธิได้รับใบ PR หากมารดาของเด็กได้รับใบ PR

6.5 ภาษ เด็กเกิดในเช็กโดยที่มารดาและบิดาเป็นคนไทยทั้งคู่ หรือคนไทยกับคนสัญชาติอื่นที่ไม่ใช่เช็กมีสิทธิได้สัญชาติไทยหรือไม่

ตอบ มีสิทธิได้สัญชาติไทย แต่จะไม่ได้สัญชาติเช็ก โดยหากมารดามีสัญชาติไทย ควรรีบติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเพื่อขอสูติบัตรและหนังสือเดินทางไทยให้แก่เด็ก จากนั้น ให้ไปยื่นขอวีซ่าเช็กให้แก่บุตรจากทางการเช็กต่อไป แต่หากบิดาเป็นคนไทยที่ได้สมรสกับมารดา จะไม่สามารถขอสูติบัตรให้บุตรได้จนกว่าจะได้สมรสตามกฎหมายก่อน หรือบิดายื่นขอด้วยผลพิสูจน์ DNA

6.6 ถาม กฎหมายซีกยอมรับการสมรสระหว่างเพศเดียวกันหรือไม่

ตอบ การสมรสต้องกระทำระหว่างชายและหญิงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในปี 2549 ได้มีการเพิ่มเติมกฎหมายยอมให้ผู้ที่มิเพศเดียวกันสามารถจดทะเบียนอยู่ร่วมกันได้ (Partnership Registration) ทำให้ได้รับสิทธิบางประการร่วมกันเสมือนคู่สมรส แต่จะไม่เท่าคู่สมรสจริงตามกฎหมาย (ชายกับหญิง)

6.7 ถาม สมรสภายใต้กฎหมายซีก ต้องเตรียมเอกสารใดบ้าง

ตอบ เอกสารหลัก ได้แก่ สำเนาสูติบัตร สำเนาหนังสือเดินทาง ใบรับรองสถานภาพสมรส สำเนาทะเบียนบ้าน มรณบัตรของอดีตสามี / ภริยา หรือคำสั่งศาล (กรณีเป็นม่าย) ทะเบียนหย่า หรือคำสั่งศาล (กรณีหย่า) ทั้งนี้ เอกสารทั้งหมดจะต้องผ่านขั้นตอนการรับรองเอกสารจากทางการไทย และแปลเป็นภาษาซีกอย่างเป็นทางการทุกฉบับ

6.8 ถาม แต่งงานภายใต้กฎหมายซีก มีสิทธิใช้นามสกุลตนเองต่อไปหรือไม่

ตอบ คู่สมรสฝ่ายหญิงมีสิทธิเลือกที่จะใช้นามสกุลตนเอง หรือใช้นามสกุลสามี หรือเพิ่มนามสกุลสามีต่อท้ายนามสกุลเดิมก็ได้ โดยนำเอกสารที่ผ่านการรับรองตามขั้นตอนไปแจ้งต่อเขต/อำเภอตามทะเบียนบ้านในไทย

6.9 ภาษ แต่งงานภายใต้กฎหมายไทยมีสิทธิใช้นามสกุลตนเองต่อไปหรือไม่

ตอบ สามารถเลือกได้เช่นเดียวกับกรณีแต่งงานภายใต้กฎหมายเช็กในข้อ 6.8

6.10 ภาษ แต่งงานภายใต้กฎหมายไทย จะต้องเปลี่ยนคำนำหน้านามจากนางสาวเป็นนางหรือไม่

ตอบ ไม่จำเป็น จะเปลี่ยนเป็นนาง หรือใช้นางสาวต่อไปก็ได้ โดยให้แจ้งต่อนายทะเบียนขณะสมรส

6.11 ภาษ การหย่าภายใต้กฎหมายเช็กทำอย่างไร

ตอบ ต้องให้ศาลเป็นผู้สั่งให้หย่าเท่านั้น โดยก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา ตามกฎหมายระบุให้คู่สมรสทำหนังสือสัญญาแบ่งสินสมรส (ทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้มาในระหว่างการสมรส) คนละครึ่งรวมถึงภาระในการเลี้ยงดูบุตร (หากมี) และกำหนดค่าเลี้ยงดูที่ฝ่ายสามีต้องจ่ายแก่ภริยาเป็นรายเดือน แต่หากตกลงกันไม่ได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลให้เป็นผู้พิจารณา ต่อเมื่อศาลมีคำสั่งเรื่องการจัดการสินสมรส และการดูแลบุตรเรียบร้อยแล้ว จึงจะมีคำสั่งให้คู่สมรสหย่าขาดจากกันได้เป็นขั้นตอนสุดท้าย

6.12 ภาษ แต่งงานแล้วต้องการย้ายถิ่นฐานกลับประเทศไทย คู่สมรสต่างชาติมีสิทธิได้วีซ่าประเภทใด

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

46

ตอบ สามารถยื่นขอวีซ่าสำหรับพำนัก ไม่เกิน 3 เดือน (เข้าออก 1 ครั้งหรือหลายครั้ง) จากสถานเอกอัครราชทูต หากต้องการพำนักเกิน 3 เดือนขึ้นไปต้องไปยื่นคำร้องขอต่ออายุวีซ่าเป็น 1 ปี จากสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง โดยหากฝ่ายชายเป็นคนต่างด้าวต้องแสดงหลักฐานบัญชีเงินฝากธนาคารในไทย ไม่ต่ำกว่า 400,000 บาท (ในช่วง 3 เดือน) หรือแสดงหลักฐานเป็นใบรับรองเงินเดือนของตนเองและ / หรือภริยารวมกันไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท / เดือน

6.13 ภาษ สิทธิในการรับมรดกภายใต้กฎหมายเช็กกรณีคู่สมรสเสียชีวิต

ตอบ กรณีมีบุตรด้วยกัน ฝ่ายคู่สมรสที่ยังมีชีวิต และบุตร จะได้รับส่วนแบ่งมรดกเท่าๆ กัน แต่หากไม่มีบุตรด้วยกันคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่จะได้รับมรดกครึ่งหนึ่ง ส่วนอีกครึ่งหนึ่งให้แบ่งแก่เครือญาติตามลำดับชั้นของผู้ตาย อย่างไรก็ตาม ไม่เฉพาะมรดกเท่านั้น หากผู้ตายมีหนี้สิน คู่สมรสอีกฝ่ายที่ยังมีชีวิตอยู่ก็ต้องรับชำระหนี้สินต่อด้วย

6.14 ภาษ หากไม่ได้สมรสกันภายใต้กฎหมายเช็กมีสิทธิได้รับมรดกหรือไม่

ตอบ ไม่มีสิทธิ แต่บุตรของผู้ตาย (หากมี) ยังมีสิทธิได้รับมรดกตามกฎหมาย

6.15 ถาม ขอทราบสิทธิในการซื้อที่ดินในประเทศไทยกรณี
สมรสกับคนต่างด้าว

ตอบ คนไทยที่มีคู่สมรสเป็นคนต่างด้าวทั้งที่ชอบและไม่ชอบ
ด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับโอนหรือซื้อที่ดินในฐานะสินส่วนตัว
ของคนไทยเท่านั้น กล่าวคือคนไทย และคู่สมรสต่างด้าวต้อง
ไปยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าพนักงานที่ดินในวัน
จดทะเบียนรับโอนหรือซื้อที่ดินว่า เงินทั้งหมดที่นำมาซื้อที่ดิน
เป็นสินส่วนตัวของคนไทยฝ่ายเดียวมิใช่สินสมรส หากคู่สมรส
ซึ่งเป็นคนต่างด้าวอยู่ในต่างประเทศให้ไปทำหนังสือรับรองที่
สถานเอกอัครราชทูต/ สถานกงสุลไทย

6.16 ถาม ซื้อที่ดินแล้วต้องการจำนองที่ดินต่อ ต้องให้คู่สมรส
ที่เป็นคนต่างด้าวให้ความยินยอมอีกหรือไม่

ตอบ ไม่ต้อง เพราะที่ดินที่ซื้อหรือรับโอนนั้นได้ตกเป็นทรัพย์สิน
ส่วนตัวของคนไทยแล้ว

6.17 ถาม คู่สมรสคนไทยเสียชีวิต คู่สมรสที่เป็นคนต่างด้าว
มีสิทธิได้มรดกเป็นที่ดินที่คนไทยซื้อหรือไม่

ตอบ คู่สมรสต่างด้าวมีสิทธิได้รับมรดกตามกฎหมาย แต่หาก
เป็นที่ดินจะต้องขาย และรับเป็นเงินแทน กรณีมีบุตร แต่บุตร
ถือสัญชาติอื่น ก็ต้องขายที่ดินและรับเป็นเงินเช่นกัน แต่หาก

บุตรถือสัญชาติไทยสามารถถือครองที่ดินในส่วนแบ่งมรดกต่อไปได้ ให้ขายเฉพาะส่วนของบิดาหรือมารดาที่เป็นคนต่างด้าว

6.18 ถาม มารดาเป็นคนไทย แต่บุตรมีทั้งสัญชาติไทยและสัญชาติเช็ก (สองสัญชาติ) บุตรจะสามารถรับที่ดินของมารดาเป็นมรดกได้หรือไม่

ตอบ ได้ โดยรับกรรมสิทธิในที่ดินในฐานะทายาทโดยชอบธรรม และต้องไม่เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

- เพื่ออยู่อาศัยไม่เกิน 1 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อการพาณิชย์กรรมไม่เกิน 1 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อการอุตสาหกรรมไม่เกิน 10 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อการเกษตรกรรมไม่เกิน 10 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อการศาสนาไม่เกิน 1 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อการกุศลและสาธารณะไม่เกิน 5 ไร่/ ครอบครัว
- เพื่อสร้างสุสานของตระกูลไม่เกิน 200 ตารางวา/ ครอบครัว

6.19 ถาม คนต่างด้าวซื้อที่ดินเป็นกรรมสิทธิในประเทศไทยได้หรือไม่

ตอบ ได้ ตั้งแต่ปี 2542 แต่ไม่เกิน 1 ไร่ และเพื่ออยู่อาศัยเท่านั้น โดยต้องนำเงินมาลงทุนในไทยไม่ต่ำกว่า 40 ล้านบาท

6.20 ถาม คนไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติจะถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุดได้หรือไม่

ตอบ ได้ หากว่าการซื้อที่ดินหรือห้องชุดนั้นเป็นการจัดซื้อเพื่อให้เป็นสินส่วนตัวของตนเอง แต่ทั้งนี้ คนไทยผู้ซื้อซื้อและคู่สมรสที่เป็นชาวต่างชาติต้องมีหนังสือยืนยันว่าเงินที่นำมาซื้อนั้นเป็นสินส่วนตัวของคนไทยผู้ซื้อ มิใช่สินสมรส ไม่ว่าบุคคลทั้งสองจะจดทะเบียนสมรสกันหรือไม่ก็ตาม

6.21 ถาม บุคคลสัญชาติไทยที่มีคู่สมรสเป็นชาวต่างชาติ และพำนักอยู่ในต่างประเทศ จะขอซื้อที่ดิน หรือขอรับโอนที่ดิน หรือขอซื้อห้องชุด ได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ซื้อหรือรับโอนได้ โดยให้คู่สมรสชาวต่างชาติไปติดต่อที่สถานเอกอัครราชทูต เพื่อขอบันทึกถ้อยคำเป็นลายลักษณ์อักษร และรับรองว่าบุคคลที่ทำหนังสือรับรองนั้น เป็นคู่สมรสของบุคคลสัญชาติไทยจริง พร้อมทั้งขอหนังสือรับรองยืนยันว่าเงินที่นำมาซื้อที่ดินนั้นเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสคนไทย มิใช่สินสมรส แล้วให้นำหนังสือรับรองฉบับดังกล่าว ไปยื่นต่อสำนักงานที่ดินประจำจังหวัดที่ประสงค์จะซื้อหรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ประเทศไทย

6.22 ถาม คู่สมรสชาวไทยและชาวต่างชาติซื้อห้องชุดในไทย ถือเป็นสินสมรส หรือสินส่วนตัว ได้หรือไม่

ตอบ เป็นได้ทั้ง 2 กรณี กล่าวคือ เป็นสินส่วนตัวของคนไทย โดยให้คู่สมรสอีกฝ่ายทั้งที่ชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไปลงนามยืนยันต่อเจ้าพนักงานว่า เงินที่ซื้อห้องชุดเป็นเงินของคนไทยฝ่ายเดียว แต่หากคู่สมรสอยู่ต่างประเทศ ก็ให้ไปทำหนังสือรับรองที่สถานเอกอัครราชทูตไทยหรือสถานกงสุลไทย เป็นสินสมรส หากคนต่างด้าวที่เป็นคู่สมรสเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ (Permanent Residence) ในประเทศไทย โดยมีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้พำนักในประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

ดูมีอ้าวไปสำหรับประชาชน **ไนเอ็ก**
52

7. กฎหมายแรงงานเช็ก

7.1 ถาม ทำสัญญาที่ประเทศไทย เมื่อเดินทางมาทำงานที่เช็กแล้วมีปัญหา จะต้องฟ้องร้องภายใต้กฎหมายใด

ตอบ หากการจ้างงานเกิดขึ้นในเช็ก การฟ้องร้องจะต้องเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายเช็ก

7.2 ถาม สัญญาจ้างงานควรทำเป็นภาษาอะไร

ตอบ สัญญาจะเป็นภาษาอะไรก็ได้ แต่ต้องเป็นภาษาที่ทั้งลูกจ้างและนายจ้างเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ หากนายจ้างทำสัญญาเป็นภาษาเช็กเพียงภาษาเดียว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่านายจ้างอาจมีเจตนาเอาเปรียบ

7.3 ถาม นายจ้างสัญญาปากเปล่า แต่ไม่ปฏิบัติตามจะฟ้องร้องได้หรือไม่

ตอบ สัญญาต้องเป็นลายลักษณ์อักษร คำสัญญาปากเปล่าไม่อาจใช้เป็นเหตุฟ้องร้องได้ตามกฎหมายเช็ก

7.4 ถาม หากสัญญาระบุว่า ไม่กำหนดวันสิ้นสุด (indefinite period) จะยกเลิกได้หรือไม่

ตอบ ได้ หาก 1) นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน หรือ 2) ลูกจ้างยื่นหนังสือลาออกล่วงหน้า 2 เดือน หรือ 3) นายจ้างให้ออกจากงาน 4) วิช่าหรือใบอนุญาตทำงานของลูกจ้างหมดอายุ หรือถูกยกเลิก 5) ลูกจ้างสมัครใจไม่ขอต่ออายุวิชา

7.5 ถาม นายจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้ในกรณีใดบ้าง

ตอบ นายจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาจ้างได้โดยทำเป็นหนังสือแจ้งล่วงหน้า 2 เดือน หรือตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา และต้องจ่ายค่าชดเชยให้ลูกจ้างเท่ากับเงินเดือน 2 เดือน ยกเว้นจะมีสาเหตุมาจากความผิดของลูกจ้าง ฝ่ายนายจ้างไม่ต้องชดเชย แต่ต้องเคยมีหนังสือตักเตือนลูกจ้างมาแล้วอย่างน้อย 2 ครั้งภายในเวลา 6 เดือนก่อนบอกเลิกสัญญา

7.6 ถาม นายจ้างไล่ออกโดยวาจาถือว่ามีผลหรือไม่

ตอบ ไม่มีผล ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปตามปกติ หากนายจ้างปฏิบัติหรือไม่มอบหมายงานให้สามารถฟ้องร้องเอาผิดกับนายจ้างได้

7.7 ถาม ลูกจ้างลาออกจากงานก่อนสิ้นสุดสัญญาต้องจ่ายค่าชดเชยแก่นายจ้างหรือไม่

ตอบ กฎหมายแรงงานเช็กมิได้ระบุให้ลูกจ้างต้องจ่ายค่าชดเชยแต่ทั้งนี้ ต้องดูสัญญาจ้างงานประกอบด้วย

7.8 ถาม สัญญาจ้างงานระบุว่า หากลูกจ้างลาออก ห้ามไปทำงานกับบริษัทอื่น และต้องกลับประเทศไทยเท่านั้น หรือมีเช่นนั้นต้องเสียค่าปรับให้นายจ้าง สัญญาจ้างงานเช่นนี้ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ต้องปฏิบัติตามหรือไม่

ตอบ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือว่าผิดกฎหมายแรงงานเช็ก ลูกจ้างไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม

7.9 ถาม ลูกจ้างต้องการลาออกโดยสมัครใจก่อนสิ้นสุดสัญญาจ้างต้องทำอย่างไร

ตอบ ทำได้ 2 วิธี คือ 1) โดยข้อตกลง กรณีนี้ลูกจ้างยื่นหนังสือระบวันลาออกให้ชัดเจน และนายจ้างลงนามรับทราบ หรือ 2) โดยวิธีแจ้งให้ทราบ กรณีนี้การลาออกจะมีผลภายใน 2 เดือนนับจาก วันสุดท้ายของเดือนที่ลูกจ้างยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอลาออกต่อนายจ้าง (เช่นหากยื่นภายในเดือน มิ.ย. ไม่ว่าจะเป็นวันที่ 1 หรือ 30 มิ.ย. การลาออกจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ก.ค. และมีผลออกจากงานได้ในวันที่ 1 ก.ย.) หากนายจ้างปฏิเสธที่จะลงนามรับทราบ ให้ลูกจ้างยื่นหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และถือเอาวันที่นายจ้างเซ็นรับจดหมายเป็นวันบอกเลิกสัญญา

7.10 ถาม นายจ้างมีสิทธิปฏิเสธไม่ให้ลูกจ้างลาออกได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ การลาออกเป็นสิทธิตามกฎหมายแรงงาน ลูกจ้างฟ้องร้องเอาผิดนายจ้างได้

7.11 ถาม หากลูกจ้างลาออกโดยสมัครใจ มีสิทธิได้รับค่าชดเชยหรือไม่

ตอบ ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าชดเชย

7.12 ถาม กรณีใดบ้างที่นายจ้างไม่สามารถไล่ลูกจ้างออกจากงาน

ตอบ เมื่อลูกจ้างเจ็บป่วยชั่วคราว หรือเมื่อลูกจ้างหญิงอยู่ระหว่างตั้งครรภ์/ลาคลอด และเลี้ยงดูบุตรหลังคลอด (ลูกจ้างทั้งหญิงหรือชายสามารถ พักงานเพื่อเลี้ยงดูบุตรได้เป็นเวลา 3 ปีโดยนายจ้างไม่มีสิทธิไล่ออก)

7.13 ถาม ลูกจ้างอยู่ระหว่างลาพักเพื่อเลี้ยงดูบุตร หรือพักฟื้นจากอาการเจ็บป่วยระยะยาว โดยคำสั่งแพทย์ จะได้รับเงินเดือนจากนายจ้างหรือไม่

ตอบ นายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินเดือน 3 วันแรก จ่ายเฉพาะวันที่ 4-21 หลังจากนั้น ลูกจ้างต้องไปติดต่อสำนักงานประกันสังคมเพื่อขอรับเงินสงเคราะห์รายเดือน จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาการลาพัก โดยนายจ้างไม่สามารถไล่ลูกจ้างออกจากงานในช่วงเจ็บป่วยชั่วคราวได้

7.14 ถาม จะยุติสัญญาจ้างงานในช่วงทดลองงานได้หรือไม่

ตอบ หากสัญญาจ้างงานระบุระยะเวลาทดลองงานไว้ เช่น 1 เดือน หรือ 3 เดือน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว หากฝ่ายนายจ้างไม่พอใจผลงานลูกจ้าง สามารถบอกเลิกสัญญาทันทีได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย หรือหากฝ่ายลูกจ้างไม่พอใจนายจ้างก็สามารถบอกเลิกสัญญาได้เช่นกัน และมีผลทันที แต่หากพ้นกำหนดทดลองงานไปแล้ว การบอกเลิกสัญญาใดๆ ระหว่างทั้งสองฝ่ายจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ในกรณีที่นายจ้างคนเดิมให้ลูกจ้างลงนามในสัญญาจ้างงานใหม่กับบริษัทใหม่ของตน ตามกฎหมายถือว่าลูกจ้างคนนั้น เริ่มสัญญาจ้างงานกับบริษัทใหม่ และเริ่มนับช่วงการทดลองงานใหม่ แม้ว่าจะเป็นนายจ้างคนเดิม

7.15 ถาม ลูกจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าได้หรือไม่

ตอบ ได้ เฉพาะกรณีต่อไปนี้ มีปัญหาสุขภาพร้ายแรง และนายจ้างไม่อาจหาตำแหน่งงานใหม่ที่เหมาะสมให้ได้ภายใน 15 วัน นับจากได้ส่งใบรับรองแพทย์แก่นายจ้าง หรือนายจ้างไม่จ่ายค่าแรงให้แก่ลูกจ้างภายใน 45 วัน นับจากวันครบกำหนดชำระตามสัญญา

7.16 ถาม นายจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาโดยไม่แจ้งล่วงหน้าได้หรือไม่

ตอบ ได้ เฉพาะกรณีต่อไปนี้ ลูกจ้างกระทำความผิดทางอาญา และถูกพิพากษาจำคุกไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือลูกจ้างกระทำการละเมิดสัญญาจ้าง หรือระเบียบของบริษัทที่ก่อให้เกิดผลเสียหายขั้นร้ายแรง ซึ่งหากนายจ้างไล่ลูกจ้างออก โดยอ้างเหตุผลดังกล่าว และลูกจ้างไม่เห็นด้วย สามารถดำเนินการฟ้องร้องนายจ้างได้ ทั้งนี้ การเลิกสัญญาโดยเหตุผลข้างต้น ฝ่ายนายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยแก่ลูกจ้าง

7.17 ถาม สัญญาจ้างงานหมดอายุไปแล้ว นายจ้างไม่ต่อสัญญา แต่ยังคงให้ลูกจ้างทำงานและจ่ายเงินเดือนตามปกติทำได้หรือไม่

ตอบ ทำได้ ตามกฎหมายแรงงานให้ถือว่าในทางปฏิบัติสัญญาจ้างงานยังมีผลใช้บังคับต่อไปโดยไม่จำกัดระยะเวลาสิ้นสุด นายจ้างยังคงต้องรับผิดชอบจ่ายค่าประกันสังคม ค่าประกันสุขภาพ และต้องจ่ายค่าชดเชยแก่ลูกจ้างตามกฎหมาย เมื่อให้ลูกจ้างออกจากงานด้วย

7.18 ถาม นายจ้างบอกเลิกสัญญาไม่ว่าจะโดยเหตุผลใดก็ตาม แต่ลูกจ้างไม่เห็นด้วย ควรทำอย่างไร

ตอบ หากเห็นว่าถูกเลิกจ้างโดยไม่มีเหตุ อันควร หรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ให้ลูกจ้างปฏิเสธลงชื่อรับทราบในเอกสารใดๆ ที่ฝ่ายนายจ้างจะให้ลงชื่อ (หากไม่แน่ใจให้นำเอกสารมาหาหรือสถานเอกอัครราชทูต) พร้อมทั้งทำหนังสือยืนยันความจำนงที่จะทำงานต่อ หากนายจ้างปฏิเสธฝ่ายลูกจ้างสามารถฟ้องร้องได้

7.19 **ถาม** หนังสือลาออกควรทำเป็นภาษาไทย

ตอบ ควรทำเป็นภาษาเช็ก (ขอตัวอย่างได้ที่สถานเอกอัครราชทูต)

7.20 **ถาม** ควรมอบหนังสือเดินทางไว้กับนายจ้างหรือไม่

ตอบ ไม่ควร เพราะหนังสือเดินทางไทยเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้แก่คนไทย หากตกอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น อาจเป็นเหตุให้ถูกสถานเอกอัครราชทูตยกเลิกได้

นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยง หากนายจ้างมีเจตนาทุจริต โดยเอาหนังสือเดินทางของลูกจ้างไปยื่นขอต่ออายุวีซ่าเพื่อเป็นเงื่อนไขบังคับให้ลูกจ้างต่อสัญญากับตนโดยไม่สมัครใจด้วย ดังนั้น หากทราบว่าวีซ่าของตนเองใกล้หมดอายุ และไม่ประสงค์จะทำงานกับนายจ้างอีกต่อไป ลูกจ้างควรเก็บรักษาหนังสือเดินทางไว้กับตน

7.21 ถาม อะไรเป็นเครื่องแสดงว่าลูกจ้างมีสิทธิได้รับประกันสังคมและประกันสุขภาพ

ตอบ ตามกฎหมายแรงงานเช็ก นายจ้างจะต้องทำประกันสังคมและประกันสุขภาพให้แก่ลูกจ้าง โดยปกติ ภายในเดือนแรกของการทำงานนายจ้างจะต้องนำลูกจ้างไปรายงานตัวต่อสำนักงานประกันสังคมเพื่อรับบัตรประจำตัว หากลูกจ้างไม่มีบัตรประจำตัวของผู้ที่มีประกันสังคม และประกันสุขภาพ จะไม่มีสิทธิรับการรักษายาบาลจากโรงพยาบาล หรือพบแพทย์ฟรี ทั้งนี้ นายจ้างที่ไม่ทำประกันสังคมให้ลูกจ้าง จะมีความผิดตามกฎหมาย

7.22 ถาม ชั่วโมงทำงานและเวลาพักผ่อน ตามกฎหมายเช็ก

ตอบ กฎหมายเช็กกำหนดชั่วโมงทำงานปกติไม่เกิน 40 ชั่วโมง / สัปดาห์ เมื่อลูกจ้างทำงานติดต่อกันครบ 6 ชั่วโมง ลูกจ้างมีสิทธิพัก 30 นาที ทั้งนี้ภายใน 1 สัปดาห์ นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างได้หยุดติดต่อกันไม่น้อยกว่า 35 ชั่วโมง (ประมาณ 1 วันครึ่ง) ด้วย

7.23 ถาม นายจ้างมีสิทธิบังคับให้ทำงานล่วงเวลา หรือไม่

ตอบ การทำงานล่วงเวลา ต้องเป็นการเห็นชอบร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง แต่ทั้งนี้ระยะเวลาที่ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาต้องรวมกันแล้วไม่เกิน 8 ชั่วโมง / สัปดาห์

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

60

7.24 ถาม ลูกจ้างมีสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปีกี่วัน

ตอบ ลูกจ้างที่สัญญาจ้างงานมีอายุ 1 ปี หรือนานกว่านั้น และ ได้ทำงานให้นายจ้างมาเกินกว่า 60 วันแล้ว มีสิทธิลาพักผ่อน รวมเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ต่อปีโดยได้รับเงินเดือน แต่หากสัญญาจ้างงานมีอายุน้อยกว่า 1 ปี จำนวนวันที่สามารถลาพักผ่อนได้ ก็จะลดลงตามสัดส่วน

7.25 ถาม อัตราค่าล่วงเวลา (โอที) ที่ถูกต้อง คำนวณอย่างไร

ตอบ ในวันทำงานปกติ ต้องไม่ต่ำกว่า 125% จากค่าแรงเฉลี่ยรายชั่วโมงของลูกจ้าง (สมมติว่าค่าแรงชั่วโมงละ 100 บาท ค่าล่วงเวลาจะได้ไม่ต่ำกว่าชั่วโมงละ 125 บาท) แต่หากเป็นวันหยุดต้องไม่ต่ำกว่า 110 % ของค่าแรงเฉลี่ยรายชั่วโมง แต่ทั้งนี้ ลูกจ้างและนายจ้างอาจตกลงแลกเปลี่ยนเป็นวันหยุดทดแทนก็ได้ (ทำโอที 8 ชั่วโมง = วันหยุด 1 วัน)

7.26 ถาม นายจ้างมีสิทธิจ่ายค่าแรงช้าหรือไม่

ตอบ ทำได้ โดยสามารถชะลอการจ่ายได้จนถึง 30 วัน นับจากวันครบกำหนดจ่ายเงินเดือน เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าว และ ลูกจ้างยังไม่ได้รับเงินเดือนจนเลย 15 วัน (รวม 45 วัน) ลูกจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทันที และฟ้องร้องเรียกค่าชดเชยจากนายจ้างได้

7.27 ถาม ควรปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อป้องกัน การถูกเอาเปรียบ
จากนายจ้าง

ตอบ ลูกจ้างต้องระมัดระวังและตรวจสอบเอกสารทุกฉบับ
ที่จะลงชื่อกับนายจ้างทั้งก่อนและขณะทำงาน หากไม่เข้าใจ
ความหมาย จะนำมาให้สถานเอกอัครราชทูตตรวจสอบก่อนก็ได้
ทั้งนี้ลูกจ้างควรเก็บหลักฐานเอกสารหรือสำเนาเอกสารทุกฉบับ
ไว้ด้วย โดยเฉพาะหลักฐานเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน ค่าล่วง
เวลาต่างๆ เพื่อประกอบการฟ้องร้องเมื่อกฎหมายเอาเปรียบ

7.28 ถาม หากลูกจ้างไม่ได้ใช้วันหยุดพักผ่อนประจำปี มีสิทธิ
ขอชดเชยเป็นเงินได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีลูกจ้างถูกนายจ้าง ไล่ออกจากงานก่อน
สิ้นสุดสัญญา จึงจะมีสิทธิเรียกร้องค่าชดเชยเป็นเงินเท่ากับ
จำนวนวันหยุดพักผ่อนที่ยังไม่ได้ใช้ในป็นนี้ได้

7.29 ถาม มาทำงานที่เซ็กโดยการชักชวนของนายหน้า และ
เสียค่าหัวคิว ผิดกฎหมายหรือไม่

ตอบ หากนายหน้าหรือผู้ชักชวนไม่ได้เป็นบริษัทนายหน้าที่
จดทะเบียนกับกระทรวงแรงงานไทยถือว่าผิดกฎหมาย ผู้ที่ถูก
ชักชวน และเสียค่าหัวคิว สามารถฟ้องเอาผิดกับบุคคล
ดังกล่าวกับตำรวจและกระทรวงแรงงานที่ประเทศไทยได้

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในอีก**
63

8. กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ

8.1 ถาม กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ คืออะไร

ตอบ กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2529 ตามพรบ. จัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้คนงานที่ถูกทอดทิ้งอยู่ในต่างประเทศได้เดินทางกลับประเทศไทย และให้ความช่วยเหลือคนงานซึ่งไปหรือจะไปทำงานในต่างประเทศ หรือทายาทโดยธรรมของบุคคลดังกล่าว

8.2 ถาม เสียค่าสมาชิกเท่าไร

ตอบ อัตราค่าสมาชิกกองทุนจะแตกต่างกันตามประเทศที่คนหางานจะเดินทางไป โดยหากเป็นทวีปยุโรป เสียอัตราคนละ 500.- บาท / เดือน สามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ที่สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ เลขที่ 333 อาคาร เล้าเป็่งจวน 1

ชั้น 30 ถ. วิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพฯ หรือสำนักงาน
จัดหางานจังหวัดที่ตนเอง มีภูมิลำเนาอยู่

8.3 ถาม ถ้าขณะนี้ทำงานที่ต่างประเทศแล้ว อยากจะสมัคร
จะทำอย่างไร

ตอบ กรณีที่คนหางานเดินทางไปทำงานในต่างประเทศด้วย
ตนเองแล้ว และไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนก่อนเดินทาง
ออกนอกประเทศไทย สามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ เมื่อ
เดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านที่ประเทศไทย

8.4 ถาม สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากกองทุนมีอะไรบ้าง

ตอบ สมาชิกกองทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ

- 1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับภูมิลำเนาตามที่จ่ายจริงหาก
ถูกทอดทิ้งในต่างประเทศภายในวงเงิน 30,000.- บาท
- 2) ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาลและค่า
ใช้จ่ายอื่นๆ กรณีประสบปัญหาในต่างประเทศภายใน
วงเงิน 30,000.- บาท
- 3) เงินสงเคราะห์กรณีประสบอันตรายจนพิการหรือทุพพลภาพ
ร้อยละ 1-49 สงเคราะห์ 30,000.- บาท ทุพพลภาพ
ร้อยละ 50 ขึ้นไป สงเคราะห์ 50,000.- บาท (กรณีเกิดเหตุ
ในต่างประเทศ จะจ่ายเมื่อสมาชิกกลับเข้ามาในประเทศไทย
แล้ว)

- 4) เงินสงเคราะห์กรณีถูกส่งตัวกลับประเทศไทย เพราะป่วยเป็นโรคต้องห้ามของประเทศที่ทำงาน
- 5) ค่าจ้างนายความเพื่อต่อสู้คดีอาญาและแพ่ง ในความผิดซึ่งมิใช่เกิดจากการกระทำโดยเจตนา ในต่างประเทศ ในวงเงิน 100,000.- บาท
- 6) เงินช่วยจัดการศพและหรือเงินช่วยเหลือทายาทกรณีถึงแก่กรรมในต่างประเทศภายในวงเงิน 50,000.- บาท

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเชิง**

66

ดูมือทั่วไปสำหรับประชาชน **ไนเช่**
67

9. การลงทะเบียนขอมีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

9.1 ถาม อยู่ต่างประเทศต้องการใช้สิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย จะทำอย่างไร

ตอบ คนไทยที่มีอายุครบ 18 ปี สามารถลงทะเบียนขอเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรได้ที่สถานเอกอัครราชทูต และ หากย้ายกลับ ให้แจ้งสถานเอกอัครราชทูตเพื่อถอนชื่อกลับไปใช้สิทธิในประเทศไทยได้

9.2 ถาม ไม่มีวีซ่า สามารถใช้สิทธิลงคะแนนได้หรือไม่

ตอบ คนไทยทุกคนในเช็ก ไม่ว่าจะไม่มีวีซ่าหรือไม่ หากมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป สามารถลงทะเบียนขอมีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรในเช็กได้ที่สถานเอกอัครราชทูต

9.3 ถาม ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรจะมีสิทธิลงคะแนนในการเลือกตั้งอะไรบ้าง

ตอบ สามารถลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ซึ่งจะเป็นไปตามที่กฎหมายและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

68

9.4 ภาษ เอกสารประกอบสำหรับการลงทะเบียนขอมีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรมีอะไรบ้าง

ตอบ แบบฟอร์มขอลงทะเบียน ซึ่งขอรับได้จากสถานเอกอัครราชทูต บัตรประจำตัวประชาชนไทย หรือหนังสือเดินทางไทย หรือทะเบียนบ้านไทย (หากเป็นสำเนาต้องมีตราประทับรับรองจากเขต/อำเภอ) พร้อมสำเนา 2 ชุด

9.5 ภาษ หากไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง จะมีผลอะไรหรือไม่

ตอบ หากไม่ไปใช้สิทธิ และไม่แจ้งเหตุผลอันสมควรที่ทำให้ไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศ จะทำให้เสียสิทธิทางการเมือง ดังนี้

1. สิทธิในการลงสมัครรับเลือกตั้ง และการยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งในตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ผู้บริหารท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาท้องถิ่น
2. สิทธิในการเข้าชื่อร้องขอในเรื่องต่างๆ ดังนี้
 - การร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
 - การร้องขอเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย
 - การร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนบุคคล
 - การร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

9.6 ถ้าม หากไม่สามารถมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้ ควร
ทำอะไร เพื่อไม่ให้เสียสิทธิทางการเมืองต่างๆ

ตอบ ให้ชี้แจงเหตุผลอันสมควรเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเขต
การเลือกตั้งที่ตนขอใช้สิทธิเลือกตั้ง

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในฉีก**

70

ดูมือทั่วไปสำหรับประชาชน **ไนเช็ก**
71

10. การเกณฑ์ทหาร และการขอผ่อนผันการเกณฑ์ทหารต้องทำอย่างไร

10.1 ถาม การเข้ารับการเกณฑ์ทหารต้องทำอย่างไรบ้าง

ตอบ กระบวนการของทางราชการในการตรวจเลือกบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการนั้น มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน 2. การเกณฑ์ทหาร ทหารกองเกิน หมายถึงชายที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี และมีอายุไม่เกิน 30 ปี จะต้องไปแสดงตนต่อนายทะเบียนหรือนายอำเภอที่เขต/อำเภอที่ตนเองมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นทหารกองเกินในปีนั้น หากผู้ใดฝ่าฝืน ไม่ไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกินภายในกำหนด อาจถูกจำคุกไม่เกิน 3 เดือน และเมื่ออายุครบ 21 ปี บุคคลใดได้รับหมายเรียกแล้วไม่ไปรายงานตัว จะมีความผิดและมีโทษดังนี้ 1. หลีกเลียงไม่ยอมเข้ารับราชการทหารมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี 2. เข้ารับราชการทหารแทนผู้อื่น มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี 3. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือให้ผู้อื่นทำร้าย เพื่อให้ตนเองมีร่างกายไม่สมบูรณ์ จนไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร มีโทษจำคุกไม่เกิน 1-8 ปี 4. ผู้เรียกรับหรือยอมรับเงินหรือทรัพย์สินต่างๆ หรือประโยชน์อื่นใด โดยสัญญาว่าจะช่วยให้ผู้อื่นไม่ต้องเข้ารับ

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเชิง**

72

ราชการทหาร มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และเมื่อได้รับหมายเรียกให้เข้ารับการตรวจเลือกแล้ว ผู้นั้นจะต้องเข้ารับการตรวจเลือกตามระยะและสถานที่ที่ระบุในหมายเรียกนั้น หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ไปทำการตรวจเลือกหรือเกณฑ์ทหารตามที่ทางราชการกำหนด จะมีความผิดจำคุกไม่เกิน 3 ปี

10.2 ถาม บุตรมีสัญชาติไทยและสัญชาติเช็กอาศัยในเช็กตั้งแต่แรกเกิด พูดและเขียนภาษาไทยไม่ได้เลย ต้องเกณฑ์ทหารหรือไม่

ตอบ ต้องเกณฑ์ทหารตามกฎหมายไทย โดยเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ ให้ไปแสดงตนต่อนายทะเบียนหรือนายอำเภอที่เขต/อำเภอที่บุตรมีภูมิลำเนาอยู่

10.3 ถาม กำลังศึกษาอยู่ที่เช็ก ได้รับหมายเรียกไปเกณฑ์ทหารควรทำอย่างไร

ตอบ ให้ขอหนังสือรับรองการศึกษาจากสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษา และนำเอกสารดังกล่าวไปรับรองและแปลจากภาษาเช็กเป็นอังกฤษตามขั้นตอนนิติกรณ์เช็ก และนำมาแปลเป็นภาษาไทย เพื่อยื่นที่สถานเอกอัครราชทูต พร้อมกรอกคำร้องขอทำหนังสือผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร เสร็จแล้วนำเอกสารทั้งหมดส่งไปให้หน่วยงานที่ออกหมายเรียกตัว

10.4 ถาม บุตรซึ่งมีสองสัญชาติเนื่องจากบิดา/ มารดาไทย สมรสกับชาวต่างชาติและอาศัยอยู่ในต่างประเทศ จะต้องเกณฑ์ทหารหรือไม่

ตอบ ต้องเกณฑ์ตามกฎหมายไทย โดยเมื่ออายุครบ 18 ปี บริบูรณ์ ให้ไปแสดงตนต่อนายทะเบียนหรือนายอำเภอที่เขต/ อำเภอที่บุตรมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อลงบัญชีทหารกองเกินในไทย

ดูมือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**
75

ถาม - ตอบ

จากการสัมมนากฎหมาย ที่นำรัฐของเช็ก

1. ถาม ในกรณีที่นายจ้างจ่ายค่าที่พักอาศัยให้แก่พนักงานบางคนที่ไม่ได้พักอาศัยในที่พักที่นายจ้างจัดเตรียมไว้ให้ อยากทราบว่า ลูกจ้างที่พักในสถานที่ที่นายจ้างจัดให้ จะสามารถเรียกร้องขอเงินจำนวนดังกล่าวได้ด้วยหรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เนื่องจากว่าลูกจ้างที่พักอาศัยในที่พักที่นายจ้างจัดเตรียมไว้ให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ แต่กรณีที่ลูกจ้างบางคนเลือกพักข้างนอก ต้องจ่ายค่าเช่าด้วยตนเองส่วนหนึ่ง นายจ้างสามารถช่วยค่าที่พักบางส่วนได้

2. ถาม ในกรณีที่ไม่มีสัญญาจ้างงาน แต่เป็นสัญญาปากเปล่า อยากทราบว่าต้องทำอะไร

ตอบ ไม่ควรทำสัญญาปากเปล่า การทำสัญญาจ้างงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรย่อมดีกว่าการทำสัญญาปากเปล่า เนื่องจากสามารถนำสัญญาดังกล่าวไปใช้อ้างอิงกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ เมื่อเกิดปัญหาได้ ลูกจ้างสามารถขอให้นายจ้างทำสัญญาจ้างงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรได้ ทั้งนี้ ควรอ่านสัญญาจ้างให้

คู่มือทั่วไปสำหรับประชาชน **ในเช็ก**

76

ละเอียดรอบคอบก่อนลงนามในสัญญา ซึ่งลูกจ้างควรถือสัญญาไว้กับตนเอง ทั้งฉบับภาษาอังกฤษและฉบับภาษาไทย

3. ถาม เมื่อทำงานครบ 1 ปี ลูกจ้างมีสิทธิลาพักผ่อน 4 สัปดาห์ ถ้านายจ้างไม่อนุญาต สามารถแจ้งได้ที่ไหน

ตอบ การลาพักผ่อนเป็นความตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ซึ่งลูกจ้างจะต้องแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าว่า ตนอยากลาพักผ่อนช่วงใด โดยนายจ้างเห็นชอบและอนุญาตให้ลาพักผ่อนได้ สิทธิในการลาพักผ่อนนั้น ไม่สามารถโอนข้ามปี ในกรณีที่นายจ้างไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อน (นายจ้างทำผิดสัญญาจ้างงาน) ลูกจ้างควรแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูตทราบ เพื่อหาทางช่วยเหลือ

4. ถาม ถ้าทำงานครบ 1 ปี ลูกจ้างไม่ลากลับประเทศไทย อยากทราบว่า จะได้เงินเพิ่มหรือไม่

ตอบ การจะได้รับเงินเพิ่มหรือโบนัสเป็นการตกลงกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งควรจะปรากฏอยู่ในสัญญาจ้างงาน หากนายจ้างระบุไว้ในสัญญาว่าจะให้เงินโบนัส (อาจเป็นเงินจำนวนหนึ่งหรือเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับปกติ) นายจ้างก็ต้องปฏิบัติตามที่ระบุในสัญญา อย่างไรก็ตาม กฎหมายเช็คไม่ได้กำหนดไว้ว่า นายจ้างจะต้องจ่ายเงินโบนัส หรือเงินพิเศษใดๆ ให้กับลูกจ้าง

5. ถาม กฎหมายการทำงานล่วงเวลาของเช็กเป็นอย่างไร

ตอบ ลูกจ้างทำงานเกินเวลาปกติ นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลา ในอัตราที่ไม่ต่ำกว่า 125% ของรายได้เฉลี่ยของลูกจ้าง ยกเว้น นายจ้างและลูกจ้าง ตกลงร่วมกันให้ลูกจ้างหยุดชดเชยตาม เวลาที่ได้ทำงานล่วงเวลาแทนการรับเงินค่าล่วงเวลา

6. ถาม นายจ้างสามารถส่งลูกจ้างไปทำงานที่เมืองอื่นได้หรือไม่

ตอบ นายจ้างมีสิทธิส่งลูกจ้างไปทำงานที่เมืองอื่นได้หากระบุ ไว้ในสัญญาจ้างงาน และมีใบอนุญาตของเมืองนั้นให้ทำงานได้ โดยนายจ้างจะต้องระบุชัดเจนว่าจะให้ลูกจ้างไปทำงานที่ไหนบ้าง สัญญาจ้างงานจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ระบุ 1) ประเภทของงาน ที่ทำ 2) วันเริ่มงาน 3) สถานที่ทำงาน

7. ถาม ลูกจ้างที่ป่วย ทำงานไม่ได้เป็นเวลานาน มีกฎหมาย ระบุหรือไม่ว่าลูกจ้างสามารถป่วยได้ เป็นเวลานานเท่าใด

ตอบ กฎหมายไม่ได้ระบุ แต่ต้องมีใบรับรองแพทย์มายืนยัน ว่าป่วยจริง และนายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าแรง 3 วันแรก โดยจะ จ่ายค่าแรงตั้งแต่วันที่ 4 ถึงวันที่ 21 นับตั้งแต่วันที่ป่วย หลังจากนั้น จะได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานประกันสังคม

8. ถาม กรณีลูกจ้างเปลี่ยนนายจ้าง ลูกจ้างต้องทำอย่างไรกับ ใบอนุญาตทำงาน

ตอบ ใบอนุญาตทำงานจะสิ้นสุดลงเมื่อการจ้างงานระหว่าง นายจ้างและลูกจ้างสิ้นสุดลง ดังนั้น หากลูกจ้างเปลี่ยนนายจ้าง ใหม่ ลูกจ้างจะต้องขอใบอนุญาตทำงานกับนายจ้างใหม่

9. ถาม เมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา ทางร้านไม่เคยให้ลูกจ้างลงนาม ในเอกสารชำระภาษี แต่ขณะนี้ ทางร้านให้ลูกจ้างลงนามใน เอกสารฉบับดังกล่าว จึงสงสัยว่าจะมีเรื่องไม่ชอบมาพากล หรือไม่

ตอบ การชำระภาษีจะต้องชำระทุกปี ปีละ 1 ครั้ง สันนิษฐาน ว่า 2 ปีที่ผ่านมา นายจ้าง/ลูกจ้างอาจไม่ได้ชำระภาษี

10. ถาม ปัจจุบันพนักงานมีวีซ่าทำงาน แต่ทางร้านจะเปลี่ยน ให้เป็นวีซ่าธุรกิจ พนักงานจึงสงสัยว่า จะเป็นไปได้หรือไม่ และจะมีความผิดหรือไม่

ตอบ การขอวีซ่าธุรกิจ (Business Visa) ผู้ขอจะต้องมีการ จดทะเบียนบริษัท จ่ายค่าประกันสังคมและภาษี และผู้ขอวีซ่า ชนิดนี้สามารถทำงานได้ในบริษัทตนเอง อย่างไรก็ตาม หากผู้ใช้ แรงงานต่างชาติขอวีซ่าผิดวัตถุประสงค์ของการพำนัก อาจมีโทษ ตามกฎหมาย และอาจต้องร่วมรับผิดชอบหนี้สินของบริษัทที่ เกิดขึ้นในฐานะเจ้าของกิจการ

